БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 65 (17.645). ● 19 март 1980 йил, чоршанба ● Баҳоси 2 тийин.

✦ ИЛҲОМБАХШ МЕҲНАТИМИЗ — ДОҲИЙ ЮБИЛЕЙИГА!

✦ МЎЛ ҲОСИЛГА ПУХТА ЗАМИН ЯРАТИЛЯПТИ

✦ БОҒБОНЛАР ВА СОҲИБКОРЛАРНИНГ ШАРАФЛИ БУРЧИ

✦ БУТУН КУЧ ВА ИМКОНИЯТЛАР—СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРНИ БАЖАРИШГА!

ЧОРВАЧИЛИКНИ ЮКСАЛТИРИШ — ДАВР ТАЛАБИ

Давримизнинг атоқли партия ва давлат арбоби ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг пойтахт области барча меҳнаткашларига йўллаган мактуби бутун республикамиз меҳнат аҳли қалбида зўр акс-садо берди. Табрикнома республика ишлаб чиқарувчи кучларини жадал ривожлантириш, қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштиришни ҳар томонлама кўпайтириш, уни янада равнақ топтириш ҳақида жонажон партиямиз қилаётган оталарча ғамхўрликнинг яна бир ёрқин далили бўлди.

«Шуни таъкидлаш қувончлики, дейилади табрикномада, — кейинги йилларда колхоз ва совхозларда пахтачиликдаги ютуқлар билан бир қаторда жамоат чорвачилиги муттасил ривожланмоқда, чорва туёғи кўпаймоқда, унинг маҳсулдорлиги ошмоқда, гўшт, сут, тухум етиштириш кўпаймоқда. Деҳқонлар... партия ташкилотлари раҳбарлигида олиб бораётган ишларни ҳар жиҳатдан қўллаб-қувватласа арзийди».

Дарҳақиқат, бу табрикнома катта сиёсий аҳамиятга эга бўлиб, республикамиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашларини, барча меҳнат аҳлини деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари етиштиришда янада юксак кўрсаткичларга эришишга, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг «Ўзбекистон ССРда чорвачиликни ривожлантиришни жадаллаштириш тадбирлари тўғрисида»ги қарорида ҳамда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ўн тўртинчи пленуми, шунингдек куни кеча ўз ишини тамомлаган XVI пленумининг шу масалалар юзасидан қабул қилган қарорларида партия, совет ва қишлоқ хўжалик органлари олдига қўйилган вазифаларни ҳал этишда мавжуд резерв ва имкониятлардан янада тўла-тўкис фойдаланишга руҳлантиради.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми «КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг Тошкент область партия комитети ва область ижроия комитетига, областнинг барча меҳнаткашларига йўллаган табрикномасидаги тавсияларини бажариш юзасидан республика партия ташкилотининг вазифалари тўғрисида» КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидовнинг докладини тинглаб ва муҳокама этиб, шуни чуқур мамнуният билан таъкидладики, партиянинг аграр сиёсати изчиллик билан амалга оширилиши натижасида қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари беш йиллик тўрт йили планларини бажаришда катта муваффақиятларга эришдилар, пахта, дон, мева, сабзавот ва қишлоқ хўжалигининг бошқа маҳсулотларини етиштириш ва тайёрлашни кўпайтирдилар. Ўтган йилнинг ўзида колхоз ва совхозлар гўшт етиштиришни 8 процент, сут ва тухум етиштиришни 10 процент кўпайтирдилар, чорвачиликнинг ем-хашак базаси мустаҳкамланди.

Пленум шу билан бирга кўпгина областлар, районлар, колхоз ва совхозлар чорвачилик ва ем-хашак етиштиришни ривожлантиришда ҳамон камчиликларга йўл қўяётганликларини рўй-рост таъкидлаб ўтди. Чорва туёғини ва паррандаларни жадал кўпайтириш, улар маҳсулдорлигини оширишнинг катта резервларидан ҳамон етарли фойдаланилмаяпти. Чорва молларнинг бир қисми яхши боқиб семиртирилмасдан гўштга топшириб юборилмоқда, бир қанча районларда сигирлардан ҳали ҳам сут кам соғиб олинмоқда, уларнинг қисир қолишига йўл қўйилмоқда, маҳсулотнинг таннархи ошиб кетмоқда.

Кўпгина хўжаликлар ем-хашак етиштиришда жуда орқада қолиб кетмоқда. Шуниси ачинарлики, озуқа етиштириш ибтидоий тарзда олиб бориляпти. Замонавий технология суст жорий этилмоқда. Партия ташкилотлари, совет ва қишлоқ хўжалик органлари, хўжаликларнинг раҳбарлари чорвачиликни интенсивлаш, уни саноат негизига ўтказиш тадбирларини суст амалга оширмоқдалар, қурилиш ташкилотлари эса кўпинча чорвачилик объектларини ишга тушириш муддатларини чўзиб юбормоқдаларки, бу ҳол тармоқнинг ривожланишига халақит бермоқда.

Республикамиз чорвадорлари қишловни намунали якунлашдек жуда катта синовдан муваффақиятли ўтдилар. Эндиги вазифа қўзилатиш мавсумини уюшқоқлик билан ўтказиш, барча совлиқларни эсон-омон сақлаб қолиш, урғочи қўзиларнинг ҳаммасини ўстиришга қолдириш, озуқабоп экинларни қулай муддатларда экиб олиб, шу тариқа беш йилликнинг якунловчи йили учун олинган мажбуриятларни сўзсиз бажаришга замин яратишдан иборат.

Ўнинчи чақириқ Ўзбекистон ССР Олий Советининг биринчи сессияси, республика қишлоқ хўжалик илғорларининг қурултойи серқуёш диёримизнинг сиёсий ва ижтимоий ҳаётида жуда муҳим роль ўйновчи масалаларни қараб чиқди. Давлат ҳокимиятининг олий ижрочи органлари сайланди, республикамиз қишлоқ меҳнаткашларининг бу йилги улкан режалари белгилаб олинди. Бу йил республика деҳқонлари она-Ватанга 5 миллион 850 минг тонна, шу жумладан 355 минг тонна ингичка толали пахта топшириш, машиналарда 3 миллион 850 минг тонна «оқ олтин» теришдек юксак маррани белгилаб олишди. Улар дон етиштиришни қишлоқ хўжалигининг зарбдор соҳасига айлантириб, 3 миллион тонна, шу жумладан 1,3 миллион тонна маккажўхори дони, ярим миллион тонна шоли етиштиришга сўз беришди. Лубкорлар, тамакикорлар, сабзавотчилар, боғбонлар ҳам ўз зиммаларига юксак мажбуриятлар олишди. Вазифа — ана шу юксак мажбуриятларнинг тўла-тўкис бажарилиши учун бутун куч-ғайратни, қобилият ва маҳоратни сафарбар этишдан иборат.

Ўзбекистон чорвадорлари ўз зиммаларига олган мажбуриятлар бу йил ҳар қачонгидан ҳам юксак ва масъулиятлидир. Колхоз ва совхозларда салкам 300 минг тонна гўшт, 900 минг тонна сут, 1 миллиард дона тухум, кўплаб жун, қоракўл тери ва бошқа маҳсулотлар етиштирилиши лозим. Бу вазифаларни бажариш область ва район партия комитетларидан чорвадорлар ўртасида ташкилотчилик ва сиёсий ишларни аниқ мақсадни кўзлаб олиб бориш, меҳнат аҳли куч-ғайратини юксак пировард натижаларга эришишга сафарбар этишни талаб қилади.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг пленуми таъкидлаганидек, КПСС Марказий Комитетининг 1978 йил июль Пленуми қарорларини, КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг йўл-йўриқларини ҳамда унинг Тошкент области меҳнаткашларига юборган табрикномасидаги тавсияларини қечсўзсиз бажариш — республика партия ташкилотларининг, совет, қишлоқ хўжалик, касаба союз ва комсомол органларининг, колхоз ва совхозларнинг, барча меҳнаткашларнинг энг муҳим вазифасидир. Чорвачиликни жадал ривожлантириш тадбирларини зўр қатъият билан амалга ошириш, бутун куч-ғайратни гўшт, сут ва фермаларнинг бошқа маҳсулотларини етиштиришни кўпайтиришдаги резервлардан тўла-тўкис фойдаланишга, чорвачиликнинг ем-хашак базасини мустаҳкамлашга зўр сабо[т] билан сафарбар этиш ҳар биримизнинг муқаддас бурчимиздир.

Серқуёш диёримиз Бутуниттифоқ социалистик мусобақаси якунларига кўра етти йилдан буён муттасил ғолиблар орасидан жой олиб, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланмоқда. Куни кеча ана шу Байроқнинг топширилишига бағишланган тантанали йиғилиш ре[с]публикамиз меҳнат аҳлининг жонажон партиямиз йўлбошчили[ги]да коммунистик қурилишнинг янги-янги марраларини эгаллашга астойдил бел боғлаганлигининг ёрқин намойишига айланди.

Ўзбекистон меҳнаткашлари ўнинчи беш йилликнинг якунловчи йилини, В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги нишонланадиган табаррук йилни саноат ва қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришнинг, хўжалик ва маданий қурилишнинг барча соҳаларида ленинчасига зарбдорларча ишлаш йилига айлантириш, КПССнинг бўлажак XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини фидокорона меҳнат билан кутиб олишга астойдил азму қарор қилгандирлар.

ИЛҒОРЛАРГА — ЛЕНИН ФАХРИЙ ЁРЛИҚЛАРИ

ТОШКЕНТдаги 1-уйсозлик комбинатининг коллективи қурган квартираларда шу беш йиллик мобайнида йигирма тўрт минг оила ҳовли тўйлари ўтказди. Бу корхонани ҳақли равишда республика қурилиш индустриясининг байроқдори деб аташади. Тошкентда фойдаланишга топширилаётган жами уй-жойларнинг ярми ана шу корхонанинг поток линияларидан чиқади. Корхона ишлаб чиқариш қувватларини муттасил ошириб, янги техника билан таъминламоқда. Бу ерда меҳнатни ташкил этишнинг илғор усули, — бригада пудрати кенг оммалашган. Ўтган йилнинг ўзидагина комбинат пландан ташқари 29 минг квадрат метр уй-жойни фойдаланиш учун топширди.

Атиги бир неча кун муқаддам тошкентлик бинокорларининг зарбдор меҳнати юксак мукофот билан тақдирланди — 1979 йилги Бутуниттифоқ социалистик мусобақасининг ғолиби деб топилган илғор коллективга КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи топширилди. Мана ҳозир илғор корхона меҳнаткашларининг хизмати яна тақдирланди: 18 март куни комбинат коллективига ва уйсозларнинг катта бир группасига Ленин фахрий ёрлиқлари топширилди. В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига ўтказилган социалистик мусобақага фаол қўшилиб, оширилган социалистик мажбуриятларини шараф билан бажарган энг яхши кишилар ана шу ёрлиқларга сазовор бўлишди. Булар — 31-қурилиш бошқармаси ва арматура цехининг коллективлари, СССР Давлат мукофоти лауреати Исмоил Орипов бошлиқ бригада, комплекс бригадаларнинг бошлиқлари Анатолий Борисенков ва Саид Самадов, бетончи Неля Денеева, бўёқчилар бригадири Валерий Дроздов, паркетчилар бригадири Қодир Қосимов, бетончилар бригадири Николай Пак ва бошқалардир. Улар меҳнат унумдорлигини ошириш резервларидан самарали фойдаланиб, смена топшириғини ҳар куни ошириб адо этмоқдалар ва шахсий беш йиллик планларини бажаришга яқинлашиб қолдилар.

18 март куни Тошкентдаги 1-уйсозлик комбинатида бўлиб ўтган тантанали йиғилишда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов корхона коллективига ва ленинча меҳнат вахтасининг зарбдорларига Ленин фахрий ёрлиқларини топширди.

Ш. Р. Рашидов мукофотланганларни самимий қутлаб, совет кишисининг бахт-саодати йўлидаги меҳнатда уларга янгидан-янги муваффақиятлар тилади, коллектив олдида турган муҳим вазифаларга тўхталиб ўтди.

Корхона меҳнаткашлари беш йилликнинг якунловчи йилида тошкентликларга 1-уйсозлик комбинати тайёрлаган камида 340 минг квадрат метр уй-жой майдонини топширишга сўз бердилар. Бу эса Ўзбекистон ССР Олий Совети биринчи сессиясининг қарорларини бажаришга тошкентлик бинокорларнинг қўшган муносиб ҳиссаси бўлади. Ўзбекистон ССР Олий Советининг биринчи сессияси республикада уй-жойлар ва коммунал-маиший объектлар қуришни яхшилаш тадбирларини белгилади.

Ленин фахрий ёрлиқларини топширишга бағишланган Тошкентдаги 1-уйсозлик комбинати коллективининг тантанали йиғилишида Тошкент область партия комитетининг биринчи секретари М. М. Мусахонов, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. Умаров иштирок этдилар.

* * *

САМАРҚАНДдаги «8 Март» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг коллективи ўз кўрсаткичларини йилдан-йилга яхшиламоқда. Коллектив халқ учун моллар ишлаб чиқараётган Самарқанд корхоналари социалистик мусобақасида пешқадамлик қилмоқда. Тикувчилар беш йиллик бошидан буён планга қўшимча равишда 36 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар. Бу ерда барча янги, илғор нарсаларни тарғиб қилувчи ўн учта коммунистик меҳнат мактаби ишлаб турибди, бу эса ишлаб чиқариш самарадорлиги ва бутун иш сифатини муттасил оширишга ёрдам бермоқда. Корхонада «қолоқларсиз ишлаймиз» ҳаракати кенг авж олдирилган.

18 март Самарқанд тикувчилари учун айниқса унутилмас кун бўлди — шу куни коллективга Ленин фахрий ёрлиғи топширилди. Бирлашма, шунингдек, тикувчилик ишлаб чиқариш илғорларидан катта бир группаси В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги шарафига ўтказилаётган социалистик мусобақада эришган муваффақияти учун ана шу юксак мукофотга сазовор бўлди.

КПСС Марказий Комитетининг Пропаганда бўлими мудири Е. М. Тяжельников ана шу воқеага бағишланган тантанали йиғилишда ғолибларга Ленин ёрлиқларини топширди. У мукофотланганларни самимий табриклаб, уларга меҳнатда янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

Илғор тикувчи Матлуба Ражабова мукофотланганларнинг фикри ва ҳис-туйғуларини ифодалаб, бундай деди:

— Юксак мукофот бизни руҳлантиради, зиммамизга янада яхшироқ ишлаш мажбуриятини юклайди. Мен ўзимнинг шахсий беш йиллик планимни икки йил муқаддам бажариб қўйган эдим, энди Владимир Ильич Ленин туғилган кунгача 1983 йил топшириғини бажариш мажбуриятини оламан.

Бирлашмада ишлаб чиқариш пешқадамларидан 152 киши шахсий беш йиллик планларини муддатидан илгари бажарганликлари тўғрисида рапорт берди. Ана шу илғор корхона коллективи беш йиллик планни В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигигача бажариш мажбуриятини олди.

Шу куни Е. М. Тяжельников «8 Март» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасидаги партия-сиёсий маориф системасида ўтказилган машғулотларда ҳозир бўлди. Самарқанд область партия комитетининг сиёсий маориф уйи иши билан танишди.

(ЎзТАГ).

САМИМИЙ ВА ДЎСТОНА ВАЗИЯТДА

Миллий Уйғониш ҳукумати раҳбар кенгашининг аъзоси Монсес Хассан бошчилигидаги Никарагуа республикасининг ҳукумат-партия делегацияси КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий дўстона визит билан 17 март куни Москвага келди.

Аэродромда делегацияни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитети секретари А. П. Кириленко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети секретари Б. Н. Пономарев ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар.

* * *

Расмий дўстона визит билан СССРда меҳмон бўлиб турган Никарагуа республикаси ҳукумат-партия делегацияси билан 18 март куни Кремлда музокаралар бошланди.

Музокараларда:

Совет томонидан — КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари А. П. Кириленко, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари И. В. Архипов, СССР ташқи ишлар министрининг биринчи ўринбосари Г. М. Корниенко;

Никарагуа томонидан — Миллий уйғониш ҳукумати раҳбарлик кенгашининг аъзоси Монсес Хассан, Сандиночилар Миллий озодлик фронти миллий раҳбарлигининг аъзолари, ички ишлар министри Томас Борхе, планлаштириш министри Генри Руис, мудофаа министри Умберто Ортега қатнашмоқдалар.

Дўстона ва самимий вазиятда ўтаётган музокаралар чоғида Совет — Никарагуа муносабатлари масалалари юзасидан фикрлашиб олинди. Томонлар халқ ҳокимияти ўрнатилганидан бери Совет Иттифоқи билан Никарагуа республикаси ўртасида ҳамкорлик ривожланаётганлигини мамнуният билан қайд этдилар. Тенг ҳуқуқлилик, суверенитет, ўзаро ҳурмат ва бир-бирларининг ички ишларига аралашмаслик принципларига қатъий риоя этишга асосланиб савдо, иқтисодий, маданий ва бошқа соҳалардаги ўзаро манфаатли алоқаларни янада мустаҳкамлаш борасида куч-ғайрат сарфлашни давом эттириш иштиёқи изҳор этилди. Совет томони Никарагуа республикасининг халқига Сандиночилар Миллий озодлик фронти раҳбарлигида сиёсий ва социал-иқтисодий ўзгаришларни амалга оширишда янгидан-янги муваффақиятлар тилади.

Томонлар актуал халқаро проблемаларни муҳокама қилаётиб қуролланиш пойгасини тўхтатиш, халқаро кескинлик юмшатилишини чуқурлаштириш ва уни дунёнинг ҳамма районларига ёйиш учун курашни кучайтириш зарурлигини айтдилар. Тинчлик ва халқаро хавфсизликни ҳимоя қилиш учун курашда барча тараққийпарвар кучлар жипслиги ва ҳаракат бирлигини янада мустаҳкамлаш, халқларнинг бир-бирлари билан яқинлашуви ва ҳамжиҳатлигининг муҳимлиги таъкидланди.

Музокаралар давом эттирилади.

(ТАСС).

КЎКЛАМ ТАРАДДУДИ

ФАРҒОНА, 18 март (ЎзТАГ). Фарғона область қишлоқ хўжалиги илғорларининг бугун бўлиб ўтган қурултойида беш йилликнинг якунловчи йилини меҳнатда янгидан-янги зафарлар билан нишонлаш, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни янада кўпайтириш резервларини қидириш ва уларни ишга солиш масалалари диққат марказида турди.

Қурултой қатнашчилари қишлоқ меҳнаткашларининг ўтган йилдаги иш натижаларини анализ қилдилар, Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига тайёргарлик сиёсий активлик ва меҳнат ғайратини ғоят жўш урдириб юборганлиги тўғрисида гапирдилар.

Ҳозир экин-тикинга барча тайёргарлик ишларини ўз вақтида сифатли ўтказиш, уни энг яхши агротехника муддатларида бажариш дала меҳнаткашларининг асосий вазифаси эканлиги қурултойда алоҳида таъкидлаб ўтилди. Қурултойда Фарғона область партия комитетининг биринчи секретари Ҳ. Умаров сўзга чиқди.

1980 йилги социалистик мажбуриятлар қабул қилинди. Қурултой ишида Тожикистоннинг Ленинобод области ва Қирғизистоннинг Ўш областидан келган делегациялар, шу[нингдек] Фарғона области ...

ЎЛКАМИЗ КЎРКИ

РЕСПУБЛИКАМИЗНИ БОҒ-РОҒЛАРГА БУРКАЙМИЗ

Республикамизнинг барча категориядаги хўжаликларида боғ-роғлар, узумзорлар кенгайтирилиши, ҳосилдорлик оширилиши туфайли мева ва узум етиштириш йилдан-йилга кўпайтириляпти. Ўнинчи беш йилликнинг биринчи босқичи 1976 йилда 240 минг тоннадан кўп мева ...анган бўлса, 1979 йилда бу миқдор 279,2 минг ... қазилди. Шу даврда дав...

...лаб, суғориб кўчатлар экишни авж олдирайлик! Ҳозир кўчатлар уйқуда ётибди, ўтқазилган жойида бехато кўкаради. Кечикилса, кўкариши қийин бўлади, сарфланган меҳнат маблағ... Бун...

...зан сийрак ўтқазилади. Тажриба шуни кўрсатдики, кўчат сони нормада бўлса, ҳосилдорлик кўтарилади. Боғдорчилик, узумчиликда бир парча ернинг бўш қолишига йўл қўймаслик керак. Масаланинг яна бир муҳим томони шундаки, эски боғлар, токзорларни реконструкция қилишда, янгиларини яратишда механизациядан кенг фойдаланишни кўзда тутиш лозим. Паст бўйли кўчатлар, ток қаламчаларини кўпроқ ...

В. И. ЛЕНИННИНГ ҒОЯВИЙ МЕРОСИ

110

Давримизнинг марксизми — барҳаёт ленинизм, халқаро ишчилар синфининг мана шу бир бутун яхлит, муттасил ривожланиб борувчи таълимоти ҳозирги замон маънавий ҳаётининг ва ғоявий жангларнинг марказида турибди. В. И. Лениннинг таълимоти унинг назарий асарлари ва ҳужжатларида мужассамлашган.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ўзи ташкил этилган дастлабки кунлардан бошлабоқ Лениннинг адабий ва ҳужжатли меросини тўплашга, асрашга ва ундан фойдаланишга ғоят катта аҳамият бериб келди ва аҳамият бермоқда. КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институти ўзи вужудга келган салкам 60 йил мобайнида илмий тафаккур даҳоси, чинакам халқ йўлбошчиси, оташин революционер, Коммунистик партия ва жаҳонда биринчи социалистик давлат бунёдкори Владимир Ильич Лениннинг ғоят кўп миқдордаги ҳужжатларини тўплади.

Институтда В. И. Лениннинг 34 мингдан кўпроқ қўлёзмаси, хатлари ва ҳужжатлари асралмоқда. Худди шу ерда унинг 396 та фотосурати, 874 метр кинопленка (ана шу кинопленка кадрларида В. И. Ленин ҳаётлик чоғида тасвирланган), унинг нутқлари ёзиб олинган 14 та граммофон пластинкаси тўпланган.

В. И. Ленин ҳужжатларининг қарийб 91 проценти — оригиналлар (дастхатлар, асл нусхалардир). Қолган салкам 9 проценти машинкада ёзилган, фотосуратга олинган ва бошқа ҳар хил нусхалардан иборатдир.

В. И. Лениннинг жамулжам ғоявий мероси унинг кўп қиррали фаолиятини акс эттиради. Маркс билан Энгельснинг содиқ ва матонатли издоши В. И. Ленин уларнинг таълимотини ҳар томонлама ривожлантирди, марксизмнинг барча таркибий қисмларини принципиал муҳим қоидалар билан бойитди, уни ривожлантиришда янги босқични бошлаб берди.

Мислсиз илмий башорат соҳиби бўлган В. И. Ленин империализм тўғрисида, социалистик революция ва пролетар диктатураси ҳақида, партия тўғрисида, демократия ва социализм йўлидаги курашда пролетариатнинг синфий иттифоқчилари тўғрисида, ижтимоий ва миллий озодликнинг чамбарчас боғлиқ эканлиги ҳақида, шунингдек турли ижтимоий тузумдаги давлатларнинг тинч-тотув яшаш принциплари тўғрисида мукаммал таълимот яратди. Янги тарихий шароитларда социалистик Ватанни ҳимоя қилиш тўғрисидаги таълимот яратилди.

Марксизм-ленинизм институтидаги янги ҳужжатлар

В. И. Ленин ижод қилган нарсаларнинг ҳаммасини ҳали топилган деб бўлмайди. Лениннинг ғоявий-назарий меросини қидириш давом этмоқда. Бу ишлар муваффақиятли олиб борилмоқда. Кейинги ўн йил ичидагина Марксизм-ленинизм институтига В. И. Ленин ёзган ёки унинг белгилари, фикр-мулоҳазалари, имзолари қўйилган саккиз юздан кўпроқ янги ҳужжат келиб тушди.

Мамлакатнинг архивлари, кутубхоналари, музейлари В. И. Ленин ғоявий хазинасини тўлдиришнинг ғоят муҳим манбаларидан биридир. Ҳар йили минглаб архив ишларини кўздан кечираётган тадқиқотчиларнинг синчиклаб олиб бораётган ишлари ўн йил ичида Лениннинг 300 дан кўпроқ дастхатини топиш имконини берди. Кейинги йиллардагина Октябрь революцияси марказий архивида салкам 40 та, Халқ хўжалиги марказий давлат архивида 20 тадан кўпроқ, Ташқи ишлар министрлигининг архивида 20 га яқин дастхат топилди. Октябргача бўлган даврдаги ҳужжатлар орасида — партия съездларига тайёргарлик муносабати билан В. И. Лениннинг чет эллардан Россия шаҳарларига йўллаган мактублари, ишчилар синфининг меҳнаткашларни чоризм, буржуазия ва помешчикларнинг жабр-зулмидан ижтимоий ва миллий озод қилиш учун курашдаги иштирокига сектантларча қарашларини фош этувчи мактублар бор.

Партия ва давлат архивларидан топилган ҳамда совет даврига тааллуқли бўлган ҳужжатлар орасида мамлакатнинг турли губернияларига В. И. Ленин имзоси билан йўлланган телеграммалар кўп учрайди. Ана шу телеграммаларда ишчилар синфи учун ғалла харид қилиш, шаҳарларни ёқилғи билан, саноатни хом ашё билан таъминлаш тартиби қандай бўлиши тўғрисида йўл-йўриқлар берилган.

Маҳаллий партия ва совет органлари ҳамда ташкилотларидан доҳий номига келган ҳужжатларда В. И. Лениннинг кўпдан-кўп резолюциялари, топшириқлари бор.

Мазкур резолюциялар ва топшириқлар ёш Совет давлатининг ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантириш ҳамда сифат жиҳатидан янги ишлаб чиқариш муносабатларини шакллантиришнинг бош проблемаларига ҳам тааллуқли эди.

Архивлардан топилган тўлқинлантирувчи ҳужжатлар Лениннинг Уфа губерниясида темир йўл транспортини қайта тиклаш тўғрисидаги, Россиянинг жануби-шарқида саноатни ривожлантириш учун пул ажратиш ҳақидаги, Астраханда сув транспортини ривожлантириш тўғрисидаги, наслдор чорвачиликни мустаҳкамлаш ҳақидаги ғамхўрлигини ифода этади.

Кутубхоналар ва музейлар Ленин хазинасини тўлдиришнинг бошқа бир манбаи бўлиб хизмат қилади. Кейинги йилларда В. И. Ленин фойдаланган китоблар, журналлар ва газеталарни ўрганиш борасидаги ишлар анча активлаштирилди. Москвадаги В. И. Ленин кутубхонасининг, Ленинграддаги Салтиков-Шчедрин номли кутубхонанинг, Красноярскдаги ва бошқа шаҳарлардаги кутубхоналарнинг фондлари синчиклаб ўрганилмоқда.

Топилган материаллар Владимир Ильичнинг «Россияда капитализмнинг ривожланиши» ўлмас асарини яратиш чоғидаги ижодий лабораториясига чуқурроқ кириб бориш имконини беради. П. В. Струвенинг «Россия иқтисодий ривожланиши тўғрисидаги масалага доир танқидий мақолалар» деган китобининг икки нусхасидаги кўпдан-кўп белгилар В. И. Ленин янги тарихий шарт-шароитларни анализ қилишда диалектик-материалистик методни нақадар ижодий қўлланганлигини кўрсатади. Биринчи жаҳон уруши вақтида, Лениннинг халқаро социалистик ҳаракатдаги шовинизмга қарши кураши даврида В. И. Ленин фойдаланган адабиёт ва вақтли матбуот мисолида ҳам шуни кўриш мумкин.

Янги топилган ҳужжатлар орасида В. И. Лениннинг РКП(б) XI съезди стенографик ҳисоботи саҳифасидаги белгилари бўлиб, партия билан Совет давлатининг йўлбошчиси ана шундан фойдаланган.

В. И. Ленин ўз сафдошларига топшириқлар берар экан, бу топшириқларни мандатлар, гувоҳномалар ёки ўзи ёзиб берган оддий хатлар билан мустаҳкамлаган. Оила архивларида ҳанузгача кўпдан-кўп ана шундай ҳужжатлар сақланмоқда. Улар ҳам аста-секин институтга топширилмоқда. Кейинги йилларда Марксизм-ленинизм институтида О. Д. Ульянова, А. М. Кугер, М. В. Итин, Н. А. Горнова, А. С. Нахимова, Е. М. Воронкова, Я. О. Угрюмова ва бошқа оилаларнинг архивларидан ҳужжатлар олинди.

Ана шу хилдаги материаллар В. И. Ленин ёш социалистик давлатнинг туб иқтисодий, сиёсий ва ижтимоий проблемаларини ҳал этиш чоғида большевиклар партиясининг гвардиясига кенг таянганлигидан, янги жамият қурилишини бошлаган кенг активларга ғоят ишонганлигидан далолат беради.

Чет эллардан ҳам Ленин ҳужжатлари келиб турибди. КПСС ва Совет давлати раҳбарларининг халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракати таниқли арбоблари билан, чет мамлакатлардаги савдо-саноат доиралари билан шахсий алоқалари натижасида В. И. Лениннинг ғоявий хазинаси тобора янги-янги ҳужжатлар билан тўлдирилмоқда. 1979 йили Чехословакия Компартияси Марказий Комитети В. И. Лениннинг Чехословакия социал-демократик партиясининг вакили Антонин Немецга 1911 йил 11 ноябрда ёзган мактубининг асл нусхасини КПСС Марказий Комитетига ҳадя этди. Ана шу мактубда Прагада Бутунроссия партия конференциясини уюштиришда большевикларга ёрдам бериш илтимос қилинган эди.

ЧКП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЧССР Президенти Густав Гусакнинг ўртоқ Л. И. Брежнев номига йўллаган мактубида бундай дейилади: «Азиз Леонид Ильич! ЧКП Марказий Комитети Совет Иттифоқи Коммунистик партияси ҳаётидаги муҳим тарихий даврга тааллуқли шу ноёб ҳужжатни партиянгиз Марказий Комитетига топшириш тўғрисида қарор қабул қилди. Биз В. И. Ленин мактубининг асл нусхаси Ленин асос солган ва унинг васиятларини садоқат ва изчиллик билан амалга ошириб келаётган партияга ҳаққоний равишда тегишли эканлигига амин бўлганлигимиздан шундай қилмоқдамиз».

Ўтган йили ўртоқ Л. И. Брежневга Американинг таниқли арбоби Арманд Хаммер Лениннинг Совет ҳокимияти дастлабки йиллардаги ташқи савдо проблемаларига тааллуқли учта ҳужжатини топширди.

Кейинги йилларда чет эллардан бошқа ҳужжатлар ҳам олинди. В. И. Лениннинг «Искра» газетаси мухбирларидан бири В. М. Смирновга 1903 йил октябрида ёзган мактубини Финляндия Президенти Урхо Кекконен КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигинга топширди. Польша раҳбарлари Лениннинг Краков — Поронино даврига оид ҳужжатларини юбордилар. Бир қанча ҳужжатлар Австрия, Буюк Британия, Италия, Франция, ГФР коммунистларидан КПСС Марказий Комитетига туҳфа қилиб топширилди.

Янги олинган ҳужжатлар В. И. Ленин социализм ва коммунизм қурилиши йўллари тўғрисидаги яхлит мунтазам фанни қандай яратганлиги ҳақидаги тасаввуримизни анча тўлдиради ва кенгайтиради.

Партиянинг, партия Марказий Комитетининг ғамхўрликлари туфайли В. И. Лениннинг ўлмас асарлари ғоят кенг халқ оммасининг мулки бўлиб қолди. КПСС уларни қидириш ва авайлаб асраш билан бирга нашр этиш тўғрисида ҳам ғамхўрлик қилмоқда. «Ленин асарларини кенг равишда оммавий ёйиш Владимир Ильич Ленинга қўйилган энг яхши ҳайкал бўлади, бу иш коммунизм ғояларини барча меҳнаткашларнинг мулкига айлантиради», — деб таъкидланган эди 1924 йил 26 январда Советларнинг II Бутуниттифоқ съездида В. И. Ленин асарларини нашр этиш тўғрисида қабул қилинган қарорда.

Владимир Ильичнинг асарлари мамлакатимиз халқлари ва жаҳон халқларининг 130 тилида миллион-миллион нусхада алоҳида брошюра, китоб, тўпламлар ҳолида нашр этилмоқда. СССРда В. И. Ленин тўла асарлар тўпламининг бешинчи нашри чоп этилди. Владимир Ильич биографик хроникасининг ўн томи босиб чиқарилди. Йўлбошчи туғилган куннинг 110 йиллигига Лениннинг XXXIX тўплами чиқади, бу тўпламда 264 та янги ҳужжат биринчи марта эълон қилинади.

В. И. Ленин асарларининг СССР халқлари тилларида чоп этилганлиги жуда катта сиёсий аҳамиятга молик воқеа бўлди. Марксизм-ленинизм институтининг қарийб барча филиаллари Владимир Ильич асарлари тўпламининг бешинчи нашрини миллий тилларга таржима қилди.

Дунёдаги биронта ҳам сиёсий ва давлат арбобининг ҳужжатлари ва асарлари В. И. Лениннинг асарлари ва ҳужжатлари каби тўлиқ чоп этилмаган. ЮНЕСКОнинг маълумотларига кўра, В. И. Ленин планетамизда асарлари энг севиб ўқиладиган муаллифдир.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси барҳаёт марксизм-ленинизм таълимотини бундан буён ҳам ижодий ривожлантириш соҳасида жуда катта иш олиб борди ва олиб бормоқда. КПСС XXIII, XXIV ва XXV съездларининг қарорларини амалга оширишда эришилган муваффақиятлар халқ хўжалигининг янги, янада мураккаб вазифаларини бажариш учун, коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш йўлида дадил олға бормоқ учун яхши негиз яратди. Жумладан, СССРда социалистик қурилиш, ривожланган социализм босқичи тажрибаси, бошқа мамлакатлардаги, озод бўлган давлатлардаги Компартияларнинг фаолияти фақат марксизм-ленинизм таълимоти асосидагина ҳал этилиши мумкин бўлган проблемаларни ўртага қўйди ва ҳамон ўртага қўймоқда.

Ленин даҳосининг ўлмас ижоди — коммунизм тантанаси йўлидаги курашда қудратли ғоявий қуролдир.

Д. АНТОНЮК,
КПСС Марказий Комитети ҳузуридаги Марксизм-ленинизм институти директорининг ўринбосари. (ТАСС).

СССР фахрий темирйўлчиси, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери, Самарқанд локомотив депосининг илғор машинисти Петр Гладков бошқарган поезд пўлат магистраллар бўйлаб беш миллион километрдан ортиқроқ йўл босди. Моҳир машинист беш йиллик бошидан буён 22 тонна ёнилғи тежаб қолишга муваффақ бўлди, кўплаб ёш машинистларга устозлик қилди. Суратда: биринчи класс машинисти, актив жамоатчи П. Гладков (ўнгда) машинист-инструктор К. Лисенко билан.

В. Занько фотоси (ЎзТАГ).

«ҚИЗИЛ ШАНБАЛИК» ТАРАДДУДИ

УЧ НОРМА БАЖАРИЛДИ

Оржоникидзе районидаги «Маданият» колхозининг илғор тракторчиларидан Манноп Абдусаматов ва Халил Комиловлар Бутуниттифоқ коммунистик шанбалик куни энг юқори меҳнат кўрсаткичига эришишга қарор қилдилар. Шу куни улар уч смена нормасини бажаришни мўлжаллаб қўйдилар. Хўжаликнинг бошқа механизаторлари ҳам улардан ўрнак олмоқдалар. Жами бу ерда коммунистик шанбаликда 1500 киши қатнашади.

БАРХАНЛАР ОРАСИДА ЛИМОНЗОР

Марказий Фарғонадаги кўриқ «Наманган» совхозида қишлоқ қурувчилари лимонзор барпо этмоқдалар. В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллигига бағишланган коммунистик шанбаликда дастлабки цитрус экинлари кўчати ўтқазиш мўлжалланди.

(ЎзТАГ).

Редакция почтасидан

МЕҲНАТ ГАШТИ

Қорачадан келган, истараси иссиқ бу йигит «Иржарсовхозстрой» трестига қарашли 3-участка экскаваторчиси Эннон Аблаев бўлади. У ойлик планда белгиланган 16 минг ўрнига 20—24 минг кубометр тупроқ ишларини бажармоқда. Эннон мамлакатимизда кенг қулоч ёйган бир беш йилликда икки беш йиллик планни бажариш социалистик мусобақасида актив қатнашмоқда. Уз касбининг устаси Э. Аблаев айни кунларда 1986 йил ҳисобига меҳнат қилаётир.

— Техника таянчим, иш унумим унинг бенуқсон ишлашига боғлиқ, — дейди Эннон мамнун бўлиб. Э. Аблаев меҳнатдаги ютуқларига ҳам, коллектив ўртасидаги обрўсиға ҳам ҳалол меҳнати туфайли эришган. Унинг кўксини иккита Меҳнат Қизил Байроқ ордени безаб турибди. «Социалистик мусобақа ғолиби» нишонлари, бир неча йилдан буён экскаваторчи кабинасида сақланаётган кўчма вимпел ҳам унинг камтарин меҳнатига берилган муносиб баҳодир.

Ҳ. ҲОТАМҚУЛОВ,
Жиззах область Арнасой райони.

ПУХТА ҲОЗИРЛИК

«Облколхозстрой» трестига қарашли 7-колхозлараро механизациялашган кўчма колонна коллективи анъанавий ленинча шанбаликни ҳақиқий меҳнат байрамига айлантириш мақсадида пухта ҳозирлик кўрмоқда. Коммунистик шанбаликда 370 киши қатнашади. Шу куни устахоналар тозаланиб, тартибга келтирилади. Ишхона территориясини кўкаламзорлаштириш мақсадида 500 туп мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтқазилади.

А. СОЛИЕВ.
Андижон области.

БАХТЛИ ОИЛА

«Зарафшон» колхозининг Янгирабод қишлоғида бир оила яшайди. Оила бошлиғи Наим ака Рашидов Улуғ Ватан уруши қатнашчиси. Қарийб 40 йил ўқитувчилик касбини эъзозлаб, яқинда пенсияга чиқди.

Ўн бир фарзанднинг отаси Наим ака ва унинг турмуш ўртоғи қаҳрамон она Зулайҳо ая фарзандларини замонамизнинг муносиб кишилари қилиб ўстириш учун жон куйдирадилар, аҳил, иноқ оилада турли касбда фидокорона меҳнат қилаётган ўғил-қизлар эл-юрт манфаати йўлида куч-ғайратларини аямаяптилар.

Наим ака ва Зулайҳо аяларнинг 20 га яқин невараси бор. Меҳнатсевар Наим ака оиласи фаровон турмуш учун партия ва ҳукуматимиздан чексиз миннатдор.

Ғ. АБДУЛЛАЕВ.
Ғиждувон райони.

ОРДЕНЛИ ПОЧТАЛЬОН

Янгийўл районидаги «Коммунизм» колхозида Ғани ака Пўлатовнинг номини ҳурмат билан тилга олишади. 40 йилдан бери почтальонлик касбида бенуқсон ишлаб келаётган Ғани ака газета ва журналларни обуначиларга ўз вақтида тарқатиш, телеграммалар, пенсия пулларини эгаларига элтиб беришда бошқа почтальонларга намуна бўлмоқда.

Камтар, ширинсухан колхоз почтальонини унга бириктилган участкаларда ҳамиша кўриш мумкин. Меҳнат — обрў келтиради, деганларидек, унинг беминнат хизматидан барча колхозчилар мамнун бўлишяпти. Кўпчилик раҳматини олган Ғ. Пўлатов бир неча марта Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланган. Кўксини Меҳнат Қизил Байроқ ордени безаб турибди.

М. АТАКИШЕВ,
Тошкент области.

РАҲМАТ, ШИФОКОРЛАР

МИННАТДОРМИЗ

Биз партия ва ҳукуматимиздан Улуғ Ватан уруши иштирокчилари ҳамда инвалидларига жуда катта имконият ва имтиёзлар яратиб бераётганликлари учун ғоят миннатдормиз. Мен уруш инвалидиман. Барча имтиёзлардан фойдаланамаң. Оилам билан осойишта, бахтли ҳаёт кечиряпмиз. Яқинда Хонқа район социал таъминот бўлими менга Тошкентдаги «Чинобод» санаторийсида даволаниб келишим учун йўлланма берди. Санаторийнинг қабулхонасидан бошлаб то палатага киргунимча иззат ва ҳурмат кўрсатишди. Бу ердаги маъмурият ходимлари ҳам, шифокорлар ҳам ҳурматимни жойига қўйиб муомала қилишарди. Саккизинчи корпусда 50 дан зиёд киши дам олар экан. Уларнинг кўпчилиги Улуғ Ватан уруши қатнашчилари эканлигини билиб, ҳамсуҳбатлар топилганига хурсанд бўлдим. Даволовчи врач Шарофатхон Мусаеванинг камтарлиги, ширинсўзлиги, меҳрибонлиги биз дам олувчиларнинг кўнглимизни кўтарди.

Ҳозирги кунда санаторийда 310 нафар киши даволаняпти. Бу ерда беморларга кўрсатилаётган тиббий ёрдам ва маданий-маиший хизматдан мамнун бўлдик. Санаторийда 200 ўринли янги корпус қад кўтариб турибди. У шу йилнинг охирида фойдаланишга топширилар экан. Биз санаторийдан даволаниб, яхши ҳордиқ чиқариб, маънавий озиқ олиб уйимизга қайтдик. Қўли енгил шифокорларнинг беминнат хизматини ҳеч қачон унутмаймиз.

О. РАҲИМОВ,
Хоразм областидаги «Хоразм» колхози.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

БУХОРО ОБЛАСТЬ ПАРТИЯ КОМИТЕТИ:

Газетхон Х. Бадриддинов ва Ғиждувон районидаги 11-қишлоқ ҳунар-техника билим юрти ходимларидан бир группасининг шу ўқув даргоҳидаги ўқув-тарбия ва хўжалик ишларидаги камчиликлар ҳақида, мазкур билим юрти директори С. Ўриновнинг ўз вазифасини суиистеъмол қилаётганлиги тўғрисидаги хати кўриб чиқилди.

Текширишда хатда кўрсатилган фактлар асосан тасдиқланди. Меҳнат интизомини бўшаштириб юборганлиги, ўқувчиларни қабул қилиш тартибига қатъий риоя қилмаганлиги, ўқув-тарбиявий ишларни қониқарсиз ташкил этганлиги, молия-хўжалик интизомини қўпол равишда бузганлиги учун ҳунар-техника билим юрти директори С. Ўринов, директор ўринбосарлари Т. Сулаймонов ва И. Омонов, бош бухгалтер Н. Бобомуродовлар вазифаларидан бўшатилдилар.

Ғиждувон район партия комитети ва область ҳунар-техника таълими бошқармаси мазкур билим юртида ўқув-тарбия ва хўжалик ишларини яхшилаш юзасидан конкрет тадбирлар ишлаб чиқдилар.

ЎРТА ЧИРЧИҚ РАЙОН СОВЕТИ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ:

Газетхон Ш. Исаевнинг аризаси Охунбобоев қишлоқ Совети ижрокоми ва Ленин номли колхоз правлениеси томонидан текширилди. Хатда кўрсатилган фактлар тасдиқланди.

Ҳаммомнинг лойиҳа-смета ҳужжатлари тайёр, 1980 йилнинг иккинчи кварталида қурилиш ишларини бошлаш кўзда тутилмоқда. Бундан ташқари колхознинг марказий участкасини газлаштириш ҳам режалаштириб қўйилди.

Жданов номли колхоз участкаси орқали «Тўйтепа шаҳри— Ленин номли колхоз» автобус маршрутини узайтириш масаласи яқин кунларда ҳал этилади.

ҲАМКОРЛИК ШАРОФАТИ

Қардошлар мусобақаси давом этади

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев Москва шаҳар Бауман сайлов округи сайловчилари билан учрашувидаги сермазмун нутқида бундай деди: «Мамлакатимиз, барча совет республикалари Ленин юбилейини социалистик мусобақани, умумхалқ ижодий жўшқинлигини кенг қулоч ёйдириб кутиб олмоқдалар».

Бу сўзлардан илҳомланган Фарғона областининг Киров райони 1980 йилда 70 минг тонна, Олтиариқ райони 45 минг тонна, Тожикистон ССР Ленинобод областининг Конибодом райони 26 минг тонна «оқ олтин» етиштириш мажбуриятини қабул қилиб, социалистик мусобақа бошлади. Қуйида мухбиримизнинг Киров район партия комитетининг биринчи секретари, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати С. Марасулов билан суҳбатини эътиборингизга ҳавола этамиз.

—Социалистик мусобақани кучайтириш партия ташкилотларимиз фаолиятида ҳамиша асосий ўрин тутмоқда. Областимизнинг Олтиариқ ва Киров районлари билан Тожикистон ССРнинг Конибодом райони ўртасида ўзаро социалистик мусобақа боғланган. Яқинда дўстларимиз билан учрашиб, 1980 йилги мусобақа шартномасини имзоладик, унинг бажарилишини текшириб бориш, тажрибаларни ўртоқлашиш ҳақида маслаҳатлашиб олдик. Мусобақа шартномасида кўзда тутилган асосий мақсад— 1980 йилни меҳнатда зарбдор йилга, ленинчасига ишлаш йилига айлантиришдан иборат. Районимиз 70 минг тонна, Олтиариқ райони 45 минг тонна, Конибодом райони 26 минг тонна пахта тайёрлайди.

—70 минг тонна пахта тайёрлашда кўзда тутилган резервлар ҳақида сўзлаб берсангиз?

—Ўтган йил пахтачилик учун ғоятда оғир келди, табиий офатларни кўп бошдан кечирдик. Социалистик мусобақа кучайтирилиши туфайли 20 минг гектардан зиёд пахта майдонининг ҳар гектаридан 32,3 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтарилди, она-Ватанга 65.430 тонна пахта етказиб берилди. «Москва» колхози деҳқонлари рекорд кўрсаткичга эришиб, КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан мукофотланди. Бундан руҳланган колхоз меҳнат аҳли якунловчи йилда гектаридан 50 центнердан пахта етиштириш ташаббуси билан майдонга чиқди. «Бешариқ» совхоз-техникуми, Киров номли совхоз, «Искра» колхози ва бошқа хўжаликларимиз бир йилда ялпи пахта миқдорини 4—5 минг тонна кўпайтириш мажбуриятини қабул қилди.

«Москва» колхозининг Т. Пўлатов, Киров номли совхозининг П. Деҳқонов бошлиқ бригадалари гектаридан 52,5 центнердан хирмон кўтарди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Район партия комитети кечаги рекорд кўрсаткични бугун ҳамма бригадаларимиз ва бўлимларимизнинг нормасига айлантириш чораларини кўрмоқда. Пахта майдонларимизнинг катта қисми шўрхок, сизот сув юза жойлашган ерлардан иборат. Шунга қарамай, агротехника қоидаларини изчил амалга оширамиз, районимиз бўйича 35 центнердан кам ҳосил оладиган бирорта бригада бўлмаслигига эришишни асосий вазифа қилиб қўйдик. 45—50 центнерчи бригадалар сони ўтган йилдагидан анча кўпайтирилади.

Бултур «Партия XX съезди», «Октябрь 40 йиллиги» совхозлари, ўнга яқин пахтачилик бўлими, йигирмадан зиёд бригада планларини бажармади. Якунловчи йилда ана шу хўжаликларни ҳам юқори ҳосиллилар даражасига кўтариш режаларини белгилаб олдик. Келтирилган мисоллардан чиқадиган хулоса шуки, бу йил қолоқларсиз ишлаш, ялпи ҳосилдорликни кўтариш ҳисобигагина қўшимча беш минг тоннадан зиёд пахта тайёрланишига эришамиз.

Бошқа резервлар ҳақида гап борадиган бўлса, майда карталарни йириклаштириш, пайкаллар ўртасидаги дарахтларни кўчириб бошқа жойларга ўтказиш йўллари билан пахта майдонини анча кенгайтирдик, машиналар, механизм-агрегатлардан янада унумлироқ фойдаланишга қулай шароит яратдик. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев «Биз ерга ҳурматсизлик билан қараш, техника ва ўғитдан яхши фойдаланмаслик ҳолларига ҳамон дуч келиб турганлигимиздан кўз юммаслигимиз лозим, бундан кўз юмишга ҳаққимиз ҳам йўқ» деган эди. Чигит экишга саноқли кунлар қолган ҳозирги дамларда ҳар бир хўжаликда гектарларнинг тўла бўлишига алоҳида эътибор берияпти, бир парча ер бекор қолишига йўл қўйилмайди. Пахтакорларимиз ери бут деҳқоннинг ҳосили бут бўлишини яхши биладилар.

Катта майдонларда ернинг шўри икки-уч марта ювилди, сизот сув камайтирилди, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши профилактик чоралар қўлланди. Мутахассисларимиз ҳар бир картани синчиклаб кўздан кечиряпти, зарур топилган майдонларда такрор шўр ювиш ўтказиляпти. Барака уруғи қадалгунга қадар, ундан кейин ҳам тупроқ донадорлигини ошириш, деҳқончилик маданиятини юксалтириш учун нималар қилиш керак бўлса, мутахассисларимиз бошчилигида ҳаммасини қилаверамиз. Ерда нам кўп тўпланди. Бороналаш, чизеллаш, дискалаш йўли билан намни тўла сақлаб қолиш, чигитни шу намга текис ундириб олиш тадбирларини белгилаб олдик, бу борада хўжаликларга графиклар берилди, механизм-агрегатлар тахт қилиб қўйилди.

— Ўғитлардан фойдаланишни яхшилаш борасида қандай тадбирлар амалга оширияпти?

—Ўғит ҳосилдорликни оширишнинг асосий омили. Шунинг учун ундан фойдаланишни янада яхшилашга алоҳида эътибор берияпти. Районимиз учун ажратилган минерал ўғитларнинг 60 процентини куз ва қиш фаслларида оламиз, қолган қисми ғўзалар озиқлантириладиган кезларда берилади. Ўғитларни сақлаш, бир-бирига қориштириб юбормаслик мақсадида 24 омбор, 71 махсус қурилма ташкил этилган. Ерларни шудгорлашдан олдин минерал ва органик ўғитлар қоришмаси билан ўғитлаганмиз. Қолган ўғитларни кўз қорачиғидай сақлаяпмиз. Ҳар килограмм ўғит ҳисобига пахта етиштиришни кўпайтириш, картограммага амал қилишни биринчи даражали иш деб биламиз. Минерал ўғитлар нечоғли кўп олинмасин, органик ўғитларсиз ҳосилдорликни кўтариб бўлмайди. Шуни ҳисобга олган пахтакорларимиз ҳар гектар ер ҳисобига 25—30 тонна органик ўғитлар тайёрламоқдалар. Ўғит тўплаш мавсумий иш бўлмай бутун йил давомида ташкил этилади. Районимиз бўйича 70 минг тонна пахта учун кураш бошланган зарбдор йилда ўғитлардан фойдаланишни янада яхшилаймиз. Йиллик ўғит нормаси май ойи охиригача, нари борса июнь ойининг биринчи ярмида ерга солиб бўлинади. Илғор бригадаларимиз ҳосилдорликни гектар бошига 52 центнердан оширган эканлар, бу ўғитлардан ишнинг кўзини билиб, агротехника қоидаларига тўла риоя қилинган ҳолда фойдаланиш самарасидир.

Баҳор бошланди. Районимиз хўжаликларида беда экиш, дарахт кўчатлари ўтказишга киришилди. Яқин кунларда чигит экишни бошлаймиз. Техника мавсумга шайми деган савол туғилади. Ер ҳайдаш, чопиқ тракторлари, сеялкалар тахт қилиб қўйилганига анча бўлди. Лекин ўтказилган текширишлар шуни кўрсатдики, айрим хўжаликларда ремонт пайтида сифатга етарли эътибор берилмаган, «тахт» деб ҳисобланган чопиқ тракторлари, сеялкаларда айрим етишмовчиликлар аниқланди. Бу масала район партия комитетининг бюро мажлисида муҳокама қилиниб, бепарволикка йўл қўйган ремонтчилар тартибга чақирилди, нуқсонлар зудлик билан бартараф этилди. Чигит экиш экипажлари тузилди, иш бошига коммунистлар, мутахассислар қўйилди, ким қайси карталарга чигит экиши белгилаб олинди. Ҳарорат кўтарилиши билан чигит экишни бошлаймиз ва бу муҳим ишни узоғи билан етти-саккиз иш кунида сифатли қилиб тугаллаймиз.

Кўклам экин мавсумига тайёргарлик ишлари билан мусобақадош дўстларимизни батафсил таништирдик, уларнинг таклиф-мулоҳазаларини эшитдик, тажрибаларини ўртоқлашдик. Фикримиз бир жойдан чиқди: ерни чигит экишга, техникани ишга, ўғитларни ерга солишга тайёрлашдаги айрим камчиликларни тезкорлик билан тугатиш, дала ишларини кучайтириш, колхозчилар, совхозларнинг ишчиларини юксак мақсадлар йўлига сафарбар этиш керак. Партия ташкилотларимиз кўкламги ишларни область партия ва совет ташкилотларининг йўл-йўриқлари асосида, мусобақадош дўстларимиз маслаҳатларига таяниб ташкил этмоқдалар. Бутун куч, техника воситалари, ички резервларни сафарбар этиб, 70 минг тонналик «оқ олтин» хирмонига мустаҳкам замин яратамиз, чорвачилик, ғаллачилик, пиллачилик ва бошқа тармоқларни ҳам комплекс тараққий эттирамиз.

КЎЧАТ ЭКИНГ, БОҒ ҚИЛИНГ

ЯНГИ ТУТЗОРЛАР

Қува районидаги Димитров номли колхоз заршунослари ўтган йили 314 қути қурт уруғининг ҳар қутисидан 85 килограммдан пилла топширган эдилар. Бу йил улар ҳар қути ипак қуртидан 90 килограммдан ҳосил етиштириш мажбуриятини олишган.

Пиллакорлар ишни юксак мажбурият асосида ташкил қилишяпти. Бунинг учун биринчи навбатда ипак қуртининг хом ашёси —тут баргини кўпайтиришга алоҳида эътибор берилаётир. Тутзорлар суғорилмоқда, озиқлантирилмоқда. Айни пайтда тут дарахтларининг таги юмшатилаётир.

Хўжаликда тутзорлар кенгайтирилаётир. Бу йил 10 минг туп тут кўчати ўтказилади. Ҳозиргача 2 минг туп кўчат ўтказилди.

Б. ХОЛМАТОВ,
Фарғона области.

* * *

Зааминдаги Зарафшон ...

Задарё районн пиллакорлари бу йил 65 тонна «кумуш тола» етиштириш мажбуриятини олишди. Заршунослар ипак қурти боқиш мавсумига пухта ҳозирлик кўришмоқда. Пиллачилик бригадалари, звенолари бошлиқлари, инкубиетлар ва пиллакорларнинг семинарлари ўтказилмоқда.

Районда тутзорлар ҳам кенгайтирилаётир. Тут кўчати ўтқазиш Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Гигант» колхозида уюшқоқлик билан давом эттирилмоқда. Бу йил колхоз тутзорларига 50 минг туп тут кўчати қўшилади.

Қ. АКБАРОВ,
Наманган области.

ҚИШЛОҚ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИ:

«Она-Ватанга 5150 тонна «оқ олтин» армуғон этамиз!» Учқўрғон районидаги «Ленинград» колхози пахтакорларининг бу йилги марралари ана шундай. Ленинградликлар бу маррани ҳосилдорликни 40 центнерга етказиш эвазига эгаллаш учун курашмоқдалар. Шу мақсадда далага маҳаллий ўғит чиқариш қизитилмоқда.

Ҳозирча камқувват майдонларга 7 минг тоннадан зиёд маҳаллий ўғит солинди. Айни пайтда техника ремонти ҳам уюшқоқлик билан давом эттирилаётир. Мавжуд 17 та ҳайдов трактори, 57 та чопиқ трактори, 18 та сеялка ва 32 та культиватор сифатли ремонтдан чиқарилиб, экиш мавсумига шайлаб қўйилди.

А. БЕКМИРЗАЕВ.
Наманган области.

* * *

Нишон районидаги Усмон Юсупов номли совхоз пахтакорлари бу йил 12 минг тонналик хирмон тиклаш мажбуриятини олдилар. Бу ўтган йилдагидан 3 минг тонна кўпдир.

Чўлқуварлар мўл ҳосилга пухта замин яратмоқдалар. Далаларга маҳаллий ўғит чиқариш, сув шохобчаларини тозалаш ишлари қизғин олиб бориляпти. Қисқа вақт ичида пахта пайкалларига 10 минг тонна маҳаллий ўғит чиқарилди. Яна 17 минг тонна маҳаллий ўғит тўплаш учун барча имкониятлар ишга солинаётир.

Совхоз устахоналарида ҳам иш қизғин. 7 та бригадага уюшган 65 ремонтчи мавжуд 56 та универсал трактор, 50 та чигит экиш сеялкаси, 32 та ҳайдов трактори, 300 та боронани ремонтдан чиқариб, линейкаларга қўйишди.

Ш. ШАРОПОВ,
Қашқадарё области.

* * *

Денов районидаги Охунбобоев номли колхоз устахонасида иш қизғин. Азамат механизаторлар чигит экиш мавсумида ишлатиладиган агрегатларни муддатидан илгари ремонтдан чиқариш учун барча имкониятларни ишга солмоқдалар. Айниқса, сеялкалар, ҳайдов тракторлари ва бороналар тезкорлик билан ремонт қилинмоқда. Шу кунгача 33 та сеялка, 150 та борона, 95 та турли маркадаги трактор ва 20 та плуг ремонтдан чиқарилиб, шайлаб қўйилди.

Механизаторлар 4 та «Херсонец» комбайни, 10 та пахта териш ва 3 та кўрак йиғадиган машинани, 2 та «СК-5» маркали дон ўрадиган комбайн ремонтини ҳам қисқа муддатларда тугаллаш учун курашмоқдалар.

— Агрегатларни тез ва сифатли созлашда слесарлардан Саттор Қорахонов, Нурмат Абдураззоқов, Йўлдош Чоршанбиев, темирчи уста Чори Норқулов, электр пайвандчи Хуррам Худоёров сингарилар ўз ҳамкасбларига ўрнак бўлмоқдалар, — дейди устахона мудири Иван Климентьев.

Р. БОЙНАЗАРОВ.
Сурхондарё области.

ПЛАНЕТАМИЗДА

Социализм мамлакатларида

СОВЕТ ИТТИФОҚИНИНГ ЁРДАМИ БИЛАН

СОФИЯ. Бу йил СССРнинг техникавий ёрдами билан қуриладиган 30 га яқин саноат ва энергетика объекти фойдаланишга топширилади.

Совет Иттифоқи халқ ҳокимияти йилларида Болгарияга 330 тага яқин йирик саноат корхонасини қуришда ёрдам берди. Булардан 200 дан кўпи ишга туширилди. Болгария қора металлургиясининг тўнғич «Кремиков» комбинати, Козлодуйдаги Болқонда биринчи атом электростанцияси, Бургас нефть химияси комбинати, Девна водийсидаги Европада энг катта химия комплекси шулар жумласидандир.

Совет мутахассислари ёрдамида қурилган ва совет техникаси билан жиҳозланган корхоналар пўлат, чўян, рангли металларнинг ҳаммасини ишлаб чиқармоқдалар.

ПАРТИЯ СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИГА ЖАВОБАН

ВАРШАВА. ПХР оғир индустриясининг байроқдорларидан бири — Краковдаги В. И. Ленин номли металлургия комбинатининг ишлаб чиқариш территорияси 20 гектар кенгаяди. Янги тозалагич станция учун ажратилган шу майдонда комбинат қурилиш бошқармасининг бригадалари ишга тушди. 1 миллиард злотихдан зиёд маблағ ажратилган шу объектнинг ишга туширилиши туфайли яқин орада металлургия комбинати Висла дарёсидан унинг цехларига саноат эҳтиёжлари учун оқиб келадиган сувни икки баравар камайтира олади.

Станция Краков металлургларининг Польша Бирлашган ишчи партияси VIII съезди қарорларига берган амалий жавоби, Висланн комплекс ўзлаштириш ва мамлакатнинг сув ресурсларидан фойдаланиш программасини амалга ошириш йўлида қўйилган биринчи қадам бўлади.

ТЕМИР ЙЎЛ МАГИСТРАЛЛАРИ ЯНГИЛАНМОҚДА

ПРАГА. Ғарбдан шарққа томон борадиган 14 та темир йўл магистралида ва шимолдан жанубга қатнайдиган тўртта магистралда темир йўлларни янгилаш ва уларда қатнов тезлигини кўпайтиришга катта эътибор берилмоқда. Темир йўлларни, сигнализация воситаларини, диспетчерлик бошқарувини янгилаш ишлари бу ерда Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгаши XXXIII сессиясида қабул қилинган транспорт алоқаларини ривожлантириш соҳасидаги ҳамкорлик юзасидан тузилган узоқ муддатли тармоқ программаси асосида олиб борилмоқда.

Чехословакия территориясида халқаро миқёсда юк ташиш социалистик мамлакатлар иқтисодий ташкилоти тузилганидан бери олти баравар кўпайди. Транспорт, хом ашё ва ёнилғи проблемаларини ҳал этиш учун социалистик мамлакатларнинг биргаликда сарфлаган куч-ғайрати айниқса катта аҳамиятга эга бўлди. «Дружба» нефть қувури, «Союз» газ қувури, Ужгород билан Кошице ўртасида кенг темир йўл магистрали ва бошқа муҳим халқ хўжалик объектлари қурилди.

ШОЛИПОЯЛАР ҲОСИЛДОРЛИГИНИ ОШИРАМИЗ

ХАНОЙ. ВСР ҳукумат кенгаши яқин йиллар ичида Меконг дарёси этакларидаги вилоятларда шоликор давлат хўжаликлари системасини барпо этиш ҳақида қарор чиқарди. Бу қарор мамлакатнинг шу шоликорлик районларида шолипояларнинг ҳосилдорлигини оширишга, озиқ-овқат етиштиришни кўпайтиришга, шоли ва сабзавот экинлари майдонини кенгайтиришга қаратилган.

Мамлакатнинг табиий бойликларини комплекс ўзлаштириш Вьетнам Компартияси IV съезди томонидан республика қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари олдига қўйилган асосий вазифалардан биридир. Меконг этакларида давлат хўжаликларининг тузилиши серунум районлар хўжалигини социалистик йўлга кенг кўламда кўчириш ишларининг бошланишидир. Яқин йиллар ичида бу районларда шоликор давлат хўжаликлари учун қарийб 100 гектар ер ажратилади. (ТАСС)

БОЛГАРИЯ. Димитровградда полиэфир шойини қайта ишлаш бўйича янги комбинатнинг ишлаб чиқариш қувватлари ўзлаштирилди. У мамлакатда эмас, Европа қитъасида ҳам энг замонавий тўқимачилик корхонасидир. Мураккаб жараёнлар тўла автоматлаштирилган. Суратда: корхонанинг тўқув цехида.

БТА—ТАСС фотоси.

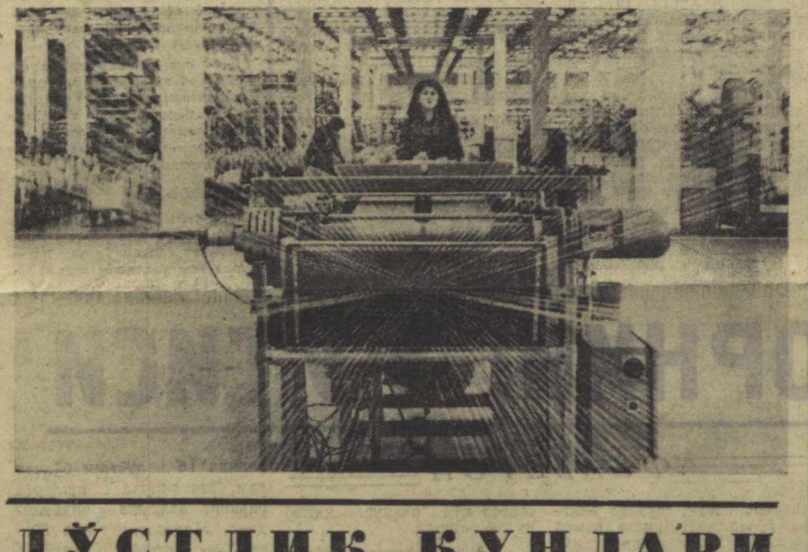

ДЎСТЛИК КУНЛАРИ

Саагун шаҳрида (Идальго штати) Мексика—Совет дўстлиги кунлари бошланди. Бу кунларнинг бош ташкилотчиси — давлатга қарашли «Сидерурхика насьональ» (Сидена) компанияси ишчи ва хизматчиларининг касаба союз ташкилотидир.

Дўстлик кунларининг катта программасида совет кинофильмларини кўрсатиш, концертлар уюштириш, испан тилидаги совет китоблари сотиладиган кўргазма, СССРга бағишланган катта фотокўргазма ўтказиш, совет кишилари турмушининг турли соҳалари тўғрисида лекциялар ўқиш кўзда тутилган.

Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг яқинлашиб келаётган 110 йиллигига жуда катта эътибор берилмоқда. Китоблар кўргазмасида В. И. Ленин асарлари қўйилган стендлар катта ўрин олиб турибди, унинг ҳаёти ва фаолияти тўғрисидаги фильмлар кўрсатилмоқда. Дўстлик кунлари Мексиканинг янги саноат маркази — Саагун аҳолисини ғоят қизиқтирмоқда. (ТАСС).

АНИҚ-РАВШАН ЖАВОБ

Британия Олимпиада уюшмаси парламент аъзоларига мактуб йўллаб, консерваторлар ҳукуматининг Олимпиада-80 ни барбод қилиш йўлидаги уринишларига жавобан: «Англия енгил атлетикачилари Москвада ўтказиладиган ёзги Олимпиада ўйинларида қатнашадилар» деб аниқ-равшан қилиб айтдилар.

Бу мактуб, деб ёзади «Санди экспресс» газетаси, «ҳукуматнинг Москвадаги Олимпиада ўйинларида қатнашишдан бош тортиш ниятларига энг кучли зарба бўлиб тушди». Уюшма «Олимпиада ўйинларини Совет Иттифоқидан бошқа жойга кўчириш режаларини ҳатто муҳокама қилишнинг ҳам ўрни йўқ», деб равшан эълон қилди.

Консерваторларнинг «ўтиниб бераётган тавсиялари»дан тортиб ошкора дўқ-пўписаларигача ҳамма уринишлари Буюк Британия спортчиларининг кескин қаршилигига дуч келмоқда.

Инглиз спортчиларигина эмас, бутун жамоатчилик ҳам Вашингтоннинг Советларга қарши сиёсати изидан итоатгўйлик билан бораётган Англия консерваторлар ҳукуматининг режаларига қарши чиқмоқда. «Обсервер» газетаси жамоатчиликнинг фикрини билиш мақсадида ўтказган савол-жавоб натижаларига кўра, инглизларнинг 70 процентига яқини Олимпиада терма командасининг Москва Олимпиадасида қатнашиш тарафдоридир. (ТАСС).

АФҒОНИСТОН ҲУКУМАТИНИНГ БАЁНОТИ

Бахтар агентлиги Амин режимининг ҳукмронлиги вақтида афғон гражданларидан қонунга хилоф равишда мусодара этилган мол-мулкларни эгаларига қайтариб бериш тўғрисида Афғонистон Демократик Республикаси ҳукуматининг баёнотини эълон қилди.

Баёнотда айтилишича, молия министрлиги мусодара этилган мол-мулк миқдори, унинг сақланаётган жойини аниқлади ва уларни мана шу мол-мулкка эгалик ҳуқуқини билдирувчи тегишли ҳужжатлари бўлган қонуний эгаларига қайтариб бериш тўғрисида қарор қабул қилди.

Ватанни тарк этиб афғон халқининг миллий манфаатларига қарши курашаётган гражданларнинг мусодара этилган мол-мулки АДР ҳукуматининг қарорига мувофиқ қайтариб берилмайди ва давлат мулки бўлиб қолади.

Душман пропагандасига учиб алданган, лекин айбини бўйнига олиб, бир ой мобайнида Афғонистонга қайтиб келадиган кишиларнинг ҳам мусодара этилган мол-мулки қайтариб берилади, дейилади АДР ҳукумати баёнотининг охирида. (ТАСС).

ВАЗИФАМИЗ—РЕВОЛЮЦИЯНИ АМАЛГА ОШИРИШ

Сальвадор Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари Шафик Хорхе Хандаль бундай деди: «Сальвадор халқи олдида демократик, антиимпериалистик революцияни амалга ошириш вазифаси турибди. Бу революциянинг асосий мақсади озодлик ва чинакам мустақилликни қўлга киритишдан, инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш, ер ислоҳотини ўтказишдан иборат. Ер ислоҳоти натижасида ер уни ишлайдиган кишилар ихтиёрига берилади. Бу революция оқибат пировардида социалистик революцияга айланиши лозим.

Сальвадор буржуазияси революция асосий ҳаракатлантирувчи кучининг таркибий қисми бўла олмайди, деди у. Бу революцияда буржуазиянинг айрим группалари ёки вакиллари муайян пайтда қатнаша оладилар.

Сальвадор Компартияси Марказий Комитетининг Бош секретари империализм ҳамда Хитой раҳбарларининг халқаро кескинликни кучайтиришга қаратилган кирдикорларини қоралади.

Сальвадор Компартияси, деди сўзини давом эттириб Шафик Хорхе Хандаль, Сальвадордаги ва Лотин Америкасининг қолган мамлакатларидаги барча революцион ташкилотларнинг бирлиги учун, пролетар интернационализми принципларининг амалда қўлланилиши учун курашади. У Сальвадор революциясининг бирлашган марксчи-ленинчи партиясини тузиш керак, деб айтди.

Сальвадор, деб таъкидлади Компартия раҳбари ўз сўзининг охирида очиқ революцион курашнинг ошкора йўлига ўтиб олди. (ТАСС).

САВОДСИЗЛИК ТУГАТИЛМОҚДА

Эфиопиянинг Хараргe вилояти аҳолиси ва ўша ерда жойлаштирилган революцион армия қўшинлари саводсизликни тугатиш умуммиллий кампанияси фондига кўплаб маблағ тўпладилар.

Шу йил май ойида мамлакатда бу кампаниянинг иккинчи босқичи бошланади. Кампания қишлоқ районларида яқин 7 йил мобайнида саводсизликни тугатишни назарда тутади. Кейинги бир йил ичида Эфиопияда шаҳарлар ва йирик аҳоли пунктлари аҳолисидан 5 миллионга яқин киши ўқиш ва ёзишни ўрганди.

(ТАСС).

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

◆ ПРАГА. Чехословакиянинг Ясловские Богуницидаги биринчи атом электростанциясида 440 минг киловатт қувватли иккинчи блок реактори ишга туширилди. Апрель ойининг бошида реактор мамлакатнинг энергия системасига саноат токи бера бошлайди. Совет ва чехословак мутахассисларидан иборат интернационал социалистик меҳнат бригадаси ўз ғалабасини Чехословакия фашизмдан озод этилганлигининг 35 йиллигига бағишлади.

◆ ЛИССАБОН. Бу ерда «Португалия — СССР» жамияти активининг мажлиси бўлиб ўтди. Мажлис қатнашчилари В. И. Ленин туғилган куннинг 110 йиллиги, фашистлар Германияси устидан совет халқи қозонган Ғалабанинг 35 йиллиги ва Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 63 йиллиги шарафига кенг тадбирлар программасини белгилади.

◆ ТЕҲРОН. Ислом революцион трибуналлари шоҳ режими вақтида жиноятлар қилган шахслар ишини кўриб чиқишни давом эттирмоқда. Қум шаҳрида шаҳарнинг собиқ ҳарбий коменданти дивизия генерали Камол Низомий, Ҳумайн деган жойда қуролланган террорчи шайкаларнинг иккита бошлиғи отишга ҳукм қилинди.

Теҳронда шоҳ режимининг актив арбобларидан олти киши турли муддат билан қамоқ жазосига ҳукм этилганлиги эълон қилинди.

◆ МАПУТУ. Лесото ташқи ишлар министри Ч. Молапо қуйидагиларни айтди: Лесото билан Совет Иттифоқи ўртасидаги муносабатлар ички ишларга аралашмаслик, суверенитетни ҳурмат қилиш, ўзаро манфаатли ҳамкорлик принципларига асосланади. Бу йил ҳар иккала мамлакат ўртасида дипломатия муносабатларининг ўрнатилганлиги, деди у, халқаро ҳамжиҳатлик ишига қўшилган муҳим ҳисса бўлиб, бизнинг ёш давлатимиз мустақиллигини мустаҳкамлашга кўмаклашувчи воқеадир.

◆ КИТО. Эквадор пойтахтида Анд группаси аъзолари бўлган мамлакатлар ташқи ишлар министрларининг кенгаши ўз ишини тамомлади. Кенгаш ишида Боливия, Венесуэла, Колумбия, Перу ва Эквадор министрлари, шунингдек Аргентина, Испания вакиллари кузатувчи сифатида қатнашдилар.

Кенгаш қатнашчилари Лотин Америкаси қитъасидаги аҳволни кўриб чиқдилар, регионал ҳамкорликни кенгайтириш масалаларини муҳокама қилдилар. Қўшма декларация имзоланди.

◆ РАНГУН. Бирмада Пекин тарафдорлари бўлган исёнчилар янги жиноятларини амалга оширдилар. Улар Мон ва Аракан миллий областларидаги иккита қишлоққа бостириб кирдилар ва деҳқонларнинг уйларини талаб, молларини ҳайдаб кетдилар. Улар қурол билан дағдаға қилиб аҳолини ўз томонига мажбуран ўтишга уриниб кўрдилар, ўзларига бўйсунмаган кишиларни ваҳшийларча ўлдирдилар.

Мудон ва Минья шаҳарларида норозилик митинг ва намойишлари бўлиб ўтди. Ана шу намойиш ва митингларда 20 мингдан ортиқ киши иштирок этиб, улар калласесарларнинг ана шундай ваҳшиёна хатти-ҳаракатларини кескин қораладилар, уларга қарши қатъий кураш олиб боришга чақирдилар. (ТАСС).

ПОЛИЦИЯ УЧАСТКАСИГА ҲУЖУМ

ЛИБЕРИЯ пойтахти чеккасида жойлашган полиция участкасига 600 га яқин киши ҳужум қилиб, оппозициячи тараққийпарвар халқ партиясининг шу ерда ушлаб турилган бир неча активини озод қилди.

Улар яқинда ҳукуматга қарши ташвиқот қилишда айбланиб, қамоққа олинган эди.

Франс Пресс агентлигининг Монровиядан хабар қилишича, ҳужум пайтида шаҳардаги электр ўчириб қўйилди. Айни вақтда бош полиция маҳкамаси яқинида жойлашган бензин қуйиш станциясида бомба портлатилди. Тараққийпарвар халқ партиясининг тарафдорлари пойтахт яқинида баррикадалар қура бошладилар, деб таъкидлайди, агентлик.

Шу воқеалар арафасида тараққийпарвар халқ партиясининг бош секретари Оскар Киаҳ қамоққа олинган эди.

Либериянинг «Африкада адолат учун ҳаракат» ташкилоти вакили Тогба Типоте Монровияда эълон қилинган суҳбатида тараққийпарвар халқ партиясининг қамоққа олинган активлари устидан «холисона» суд мажлиси ўтказилишини талаб қилди. Суд мажлиси «Либерияда демократик тузум ўрнатиш учун ҳаракат қилаётган стук кучлар борлигини» кўрсатади деди у. (ТАСС).

ФАШИСТ—«ФАХРИЙ ГРАЖДАН»

БОНН. (ТАСС). Ақл бовар қилмаса ҳам, аммо бўлган воқеа шуки, Ғарбий Германиядаги Вайден (Бавария), Бад-Наугейм (Гессен), Виттен (Шимолий Рейн-Вестфалия) шаҳарларининг «фахрий гражданлари рўйхатлари»да бундан буён ҳам Адольф Гитлернинг номи тураверадиган бўлди. Демократик ташкилотларнинг кескин норозиликларига қарамай, шу шаҳарларнинг маъмуриятлари «ўз фикрларидан» қайтмаяптилар: «Фахрий гражданлар рўйхатлари» мутлақо ўзгартирилмаслиги керак эмиш, чунки бу рўйхатлар фақат «тарихни ифодалар» эмиш. Мана шундай қарорлар қабул қилиш вақтида шу шаҳарларнинг муниципалитетларига ХДС ва ХСС партияларидан сайланган депутатлар ҳал қилувчи роль ўйнади.

Бу жирканч қарорлар бутун инсоният дунё халқларига беҳисоб азоб-уқубат ва кулфатлар келтирган гитлерчилар фашизми тор-мор этилган куннинг 35 йиллигини нишонлашга ҳозирлик кўраётган бир пайтда қабул қилинди. Бу — Ғарбий Германия воқелигидаги тасодифий ҳол эмас.

Шу пайтгача ГФРда Гитлер ва унинг энг яқин ёрдамчиларининг узундан-узоқ нутқлари ёзилган пластинкалар кўплаб сотилишига қарши ҳеч қандай таъсирчан чора кўрилмаяпти. Уларни сотиш «тарихий материалларни тарқатиш» ниқоби остида ўтказилмоқда.

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида

ФАН — ДЕҲҚОНЧИЛИККА

Тематик павильонда очилган «Ўзбекистон олимларининг техник ўсимликларни етиштиришдаги ҳиссалари» деган кўрик-кўргазмада республиканинг ўн олти илмий-тадқиқот институти ҳамда икки олий ўқув юрти — Тошкент қишлоқ хўжалик институти билан Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти коллективлари ўзларининг қизиқарли экспозициялари билан қатнашишяпти.

Бу ерда илмий семинар ҳам бўлиб ўтди. Олимлар ўз докладларида пахта етиштириш муаммолари, тупроқ эрозиясининг олдини олиш, суғоришни автоматлаштириш, қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашнинг биологик усуллари, ғўзанинг турли касалликлари, хусусан вилтга қарши кураш йўллари ҳақида гапирдилар.

Кўргазма Ўзбекистондаги дастлабки илмий-тадқиқот муассасалари тўғрисидаги қизиқарли маълумотлар билан бошланади. 1921—1926 йиллар мобайнида Туркистон селекция станцияси, Оққовоқ тажриба-суғориш станцияси ташкил этилди. Бу билан ўшанда совет пахтачилиги фаннга пойдевор қўйилган эди. Дастлабки даврда қишлоқ хўжалиги мутахассислари ҳам жуда кам эди. 1924 йили бор-йўғи олти нафар олий маълумотли қишлоқ хўжалиги мутахассиси бор эди. Ҳозир 30 мингдан ортиқ малакали мутахассис, жумладан 14 мингдан зиёд агроном самарали ишлаяпти. Қишлоқ хўжалигида ишлаётган ҳар беш кишидан бири механизатор. Эндиликда илмий муассасаларда катта ютуқлар қўлга киритиляпти.

Ўнинчи беш йилликнинг ўтган тўрт йили мобайнида Ўзбекистон олимлари 300 дан ортиқ илмий проблемани тадқиқ этишди. Бу тадқиқотларнинг ишлаб чиқаришга жорий этилиши 500 миллион сўмлик иқтисодий самара беради. Республика пахтачилигини ривожлантиришда рус олимларининг ҳиссаси катта. Улар ғўзанинг янги, касалликларга чидамли, серҳосил навларини яратишда жонбозлик кўрсатдилар. Дастлабки селекционер олимлар Р. Р. Шредер, С. С. Канаш, Г. С. Зайцев, Л. В. Румшевич, А. И. Автономов, Ю. П. Хуторной портретлари экспозицияда фахрли ўринга қўйилган.

Ленин орденли Бутуниттифоқ пахтачилик илмий-тадқиқот институти (СоюзНИХИ)га кўргазма экспозицияларидан катта ўрин берилган. Институт коллективи ғўзанинг касалликка чидамли навларини яратиш борасида муайян ишлар қиляпти. Бу ерда чигит экиш, ғўзага ишлов бериш ва бошқа жараёнларнинг замонавий агротехника қоидаларига асосланган 30 дан ортиқ тавсияси ишлаб чиқилди. Институт олимлари шу йилнинг ўзидаёқ 136 миллион сўмлик иқтисодий самара берадиган прогрессив агротехника усулларини ишлаб чиқдилар. Бу ерда ишлаб чиқилган агрохимик усул билан туксизлантирилган чигит экиш методи катта аҳамиятга эга. Бундай чигит тез ва сифатли униб чиқади. Ҳосилдорлиги ҳам юқори. Уруғлик сарфи 4—5 марта камаяди. Чигит ерга аниқ миқдорда тушгани туфайли ягалалашда қўл меҳнати тўрт баравар камаяди.

Меҳнат Қизил Байроқ орденли Г. С. Зайцев номли Бутуниттифоқ ғўза селекцияси ва уруғчилиги илмий-тадқиқот институтида қилинаётган ишлар диққатга сазовор. Институт коллективи ўнинчи беш йиллик бошлангандан бери катта ишларни амалга оширди, ғўзанинг тўрт нави районлаштирилди. 22 нав синаб кўриляпти. Бу ерда бутун дунёда ўстириладиган ғўза навлари тўпланган. Институт коллекциясида ғўзанинг 8.242 нави бор.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси бўлимларига бағишланган экспозицияда Ўсимликлар экспериментал биологияси институтига алоҳида ўрин берилган. Бу институтда ғўзанинг 20 дан ортиқ юқори ҳосилли навлари етиштирилган.

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институтида яратилган дефолиантлар, Тошкент қишлоқ хўжалик институтида етиштирилган ғўзанинг янги навлари, пахтачиликка оид илмий асарлар кўргазмага қўйилган.

Кўргазма экспонатлари орасида олимларнинг пиллачиликка, канопчиликка оид ишлари ҳам бор. 1976—1979 йиллар мобайнида пиллачилик саноат негизига ўтказилди. Пилланинг кўплаб янги навлари ишлаб чиқилди. Пиллачиликда хлорелладан фойдаланиш кенг йўлга қўйилди. Канопнинг «Узбекский-1503» деган янги нави яратилди. Бу нав ўтган йили 17 минг гектар майдонга экилиб, 3,4 миллион сўм иқтисодий фойда кўрилди.

Кўргазма экспонатлари — ўзига хос услубда безатилган фотосуратлар, текстли стендлар, диаграмма ва рақамлар томошабинлар эътиборини жалб этади. Бу ерга келаётган кишилар республика пахтачилигида қўлга киритилган зафарлар, шунингдек илмий-тадқиқот институтлари эришган ютуқлар билан танишадилар.

Айниқса, кўплаб районлаштирилган ғўза кўчатларидан тузилган кичик пахта даласи ёнида томошабинлар узоқ туриб қолмоқдалар. Ғўзанинг барча навлари жамланган бу кичик нафис пахта майдони чиндан ҳам жозибадор. Ҳар бир навнинг номи ёзиб қўйилган: «Тошкент», «Қизил равот», «С-4727», С-6030», «С-6029», «АН-Самарқанд-1», «Тошкент-5», «Тошкент-6», «АН-506», «АН-11», «АН-Боёвут-1»...

Кўргазмада ғўза селекцияси устида ишлаётган олимларнинг суратлари ҳам бор. Фотосуратларда Г. С. Зайцев номли Бутуниттифоқ ғўза селекцияси ва уруғчилиги илмий-тадқиқот институти директори, СССР Давлат мукофотининг лауреати, қишлоқ хўжалик фанлари доктори, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби С. М. Мираҳмедов, қишлоқ хўжалик фанлари доктори, профессор, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби Б. П. Страумал ва бошқаларнинг қилаётган ишлари тасвирланган.

Бу ерда олимлар ва студентларнинг семинарлари ўтказилмоқда. Унда хўжаликларнинг агрономлари, бригада бошлиқлари, хуллас пахтачилик билан шуғулланадиган барча кишилар қатнашмоқдалар.

Ш. МИРҲАБИБОВ.

АНДИЖОН ОБЛАСТИ. Ленин районидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли «Правда Востока» колхози Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида ғолиб чиққанлиги учун КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи билан тақдирланди. Юксак мукофотдан руҳланган хўжалик аъзолари ҳар соҳада намуна бўлишга интиляптилар. Суратда: кутубхона мудири Замира Аҳмадалиева бригадаларга чиқиш олдидан янги китоблар танламоқда.

Р. Ашуров фотоси (ЎзТАГ).

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ВА ЎзТАГ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

АХБОРОТ

ОБИҲАЁТ ҲАВЗАЛАРИ

Қашқадарё областининг тоғли районларида бир неча сув омборлари барпо этилаётир. Жумладан, Деҳқонобод районида «Деҳқонобод», Яккабоғ районида «Қизил сув», Китоб районида «Оёқчи сой» каби сув омборлари қурилаётир.

Обиҳаёт ҳавзалари шу йил фойдаланишга топширилиши керак. Улар ёзда вегетация даврида лалми ва суғориладиган майдонлардаги экинларни чанқатиб қўймаслик ҳамда минглаб гектар янги ер очиб, деҳқончилик қилиш имкониятини беради.

Янги сув омборларини қуришда «Кашкадарьяводстрой», «Эскиангарканалстрой» трестлари ва область сув хўжалиги ташкилотларининг азамат қурувчилари фидокорона меҳнат қилаётирлар.

ХИЛМА-ХИЛ НОНЛАР

Қўриқдаги Комсомолобод районида ишга туширилган янги комбинат салкам ўн хил нон—булка маҳсулотлари ишлаб чиқаради. Автомат асбоб-ускуналар билан жиҳозланган корхона ҳар суткада савдо тармоқларига қирқ тоннага яқин маҳсулот жўнатмоқда.

ШОИР ЮБИЛЕЙИГА

Юнус Ражабий номидаги Жиззах область ўзбек давлат музикали драма театри коллективи Ҳамид Олимжон туғилган куннинг 70 йиллигига бағишлаб, унинг «Ойгул билан Бахтиёр» асарини саҳналаштирди. Эртак асосида сценарийни шоир ва драматург Туроб Тўла ёзган. Бош ролларни артистлар Раъно Қодиржонова, Ҳусан Бекинов, Толиб Йўлдошевлар ижро этишди. Янги асар томошабинлар томонидан қизғин кутиб олинди.

ҚҚАССР. Шу кунларда «Нукус» совхозидаги теплица комбинатида ғарқ пишган помидор ҳосили терила бошланди. Бу ерда бодринг, пиёз, саримсоқ ва бошқа сабзавот маҳсулотлари ҳам етиштирилаётир. Суратда: илғор бригада бошлиғи С. Ҳолжонова.

А. Лихварь фотоси (ЎзТАГ).

АТТОРНИНГ ҚУТИСИ

ФЕЛЬЕТОН

Вой номардлар-ей, келиб-келиб Бахтиёрдай йигитнинг устидан ёзишибдими-а? Яна кимсан — умрини магазиннинг тупроғини ялаб ўтказиб келаётган савдо ходимини-я? Ўша одам лоақал унинг чўнтагидаги инженерлик дипломининг, атиги бир йил бурун бўлим мудири қилиб тайинланганлигининг ҳурматини қилса бўлмасмиди. Ўша харидори тушмагур магазин омборида қанақа моллар борлигини эшитган экан. «Жон акажон, биттагина аккумулятор топиб беринг», деб келганида Бахтиёр ҳам унинг гапини иккита қилмай олиб бера қолса асакаси кетармиди? Билмайдики, бунақа харидордан бир мири эмас, бир қулоч шикоят чиқишини. Бошлиғининг «Ҳой, бола, эҳтиёт бўлмасанг, дўппининг тагида одам бор: калтакнинг бир учи сенга тегса, бошқа учи менинг бошимда синиши мумкин», деб бир эмас, бир неча марта огоҳлантирганини ҳам қулоғига илмади.

Текширишга келганлар ҳам хўп пихини ёрган одамлар экан, неча-неча йиллаб савдода ишлаб, соч оқартирган ходимларни ҳам бир пасда ёқа ушлатиб қўйишди. Уларнинг ишлашини кўрган одам буларнинг кўзида рентген дурбини борми, деб юборган бўларди. Ўзлари ҳам қаерга қандай машинанинг эҳтиёт қисми яширилган бўлса, ҳеч янглишмай, бир чеккадан тортиб чиқараверишди. Ҳар бири 45 сўмлик аккумуляторлар дейсизми, «Тосол А-40» маркали совутгич суюқлик дейсизми, сальниклар дейсизми, ҳамма-ҳаммасини беркитилган жойдан топиб олаверишди. Манжетларнинг ўзидан салкам 1700 донасини олиб келиб, эртага уйиб қўйишганида Бахтиёрнинг лаб қайтариб ўтиришини бир кўрсангиз эди.

— Буларни нега яшириб қўйибсиз, йигит?

Бахтиёрнинг зардаси қайнаб кетди. Савол деган ҳам шунақа совуқ, шунақа бемаза бўладими? «Бунақа камёб моллар нега яшириб қўйилганини билгинг келаётган бўлса, ҳув ана, магазиннинг ёнбошидаги чайқов бозорига бор. Етгинтийинлик манжетнинг ҳар биттаси уч-тўрт сўмдан пулланаётганини кўрсанг, ўшанда тушуниб оласан. У хаёлида «Ҳой, оғайни, икки кўзи тўрт томонда олма-кесак тераётган бир ўзимми, машинанинг эҳтиёт қисмларини беркитиб сотиш ҳамма магазинчиларга теккан касал. Ишонмасанг метронинг охирги бекатидаги «Автосалон»га қарашли иккита магазин бор, куптиковни ўша ерда қил. Шоти экиб, арава ундирадиган савдо ходимлари қанақа бўлишини ўша ерда кўрасан», — демоқчи ҳам бўлди-ю, яна шайтонга ҳай берди. Тўғри-да, гапирганинг — кумуш, гапирмаганинг — олтин. Ўзининг иши думи хуржунда бўлиб турибди-ю, яна оғзидан гуллаб, қўшниларининг ҳам бақамини чиқариб қўйса, бир умр маломатга қолиб кетади-я.

Ўзи ҳам нақ савдонинг киндигини кесган сотувчилар тўпланган-да бу магазинга. Дўконга келган молнинг бирини олиб, иккисини етов қилиб кетишда Бахтиёр дегани ҳатто уларга шогирдликка ҳам ярамайди. Шу денг, тунов куни Бахтиёр Маҳкамов зора ишини кўриб, кўзим пишса, деб ВАЗ қошидаги «Автосалон» эҳтиёт қисмлар магазинига бир пасгина бориб турган эди. Тўрт-беш йилдан бери харидорнинг қадамига зор ўтмас деталлар демаса. Пештахтанинг усти кўк-қуруқлигини кўриб кўзларига ишонмади.

— Номи улуғ бўлгани билан магазинининг супраси қуруқ-ку?

Бахтиёрнинг соддалигидан магазинининг вақтинча мудири Абдулазиз Рашидов билан сотувчи Миразиз Мирсоатов хўп ичакузди қилиб кулиб олишди.

— Вой шўрингга шўрва тўкилсин, ҳали шу ҳолинг билан «Автотурист»дай магазинда бўлим мудири бўлиб юрибсанми? Қойилей, қани юр, саводингни ўзим чиқариб қўймасам...

Абдулазиз Рашидов ҳамкасбининг қўлтиғидан олиб, омборхонага етаклади. Вой-бў, ана деталу, мана деталь. Нақ атторнинг қутиси дейсиз. Ҳар бири чайқовда беш-олти баробар нархига қўлма-қўл бўлиб кетадиган поршенми-ей, двигатель қопқоғими-ей, тормоз колодкасими-ей, ишқилиб ҳаммаси — шофер дегани кўзига суртиб оладиган эҳтиёт қисмлар. Бахтиёр сўриларни айланиб юраркан, уларнинг хилини бармоқ букиб санаб чиқмоқчи бўлди-ю, аммо деталларнинг номи йигирма бешдан ошганида ҳисобдан адашиб кетаверди.

— Санайман деб овора бўлиб ўтирма, ўзим айтиб бераман. Ҳаммаси бўлиб бирқам қирқ номдаги деталлар... Энг ноёблари... Жами 2311 сўмлик... Шоферлар дарагини эшитса, тўрт баравар ортиқча нархига олмаса, отимни бошқа қўяман.

— Юрагингга балли-е, шунча молни сув қилиб юборишдан чўчимайсанми?

— Чумчуқдан қўрққан тариқ экмайди, оғайни. Ишимизнинг ўзи шунақа, тўйинг бўлса, томошагўй топилади, деганларидай, молинг бўлса имм-жимида олиб кетадиган харидорлар салом бериб келаверади. Ишонмайсанми? Ишонмасанг, кўчанинг нариги томонидаги магазиннинг сотувчиси Мирсоат Мираҳмедовдан сўра. Шу касбнинг бошини тутганига уч ойдан ошмаган бўлса ҳам, сендақа-мендақа ходимларни бир чўқишда кочирадиган сотувчи бўлиб қолган.

— Йўғ-е, жуда ҳам ошириб юбормадингми, саккиз йилдан бери шу касбнинг нонини еб келаётган бўлсак ҳам, катта-катта ишларга бизнинг белимиз чидамайди-ю, Мирсоатга йўл бўлсин? — Бахтиёр беихтиёр ёқа ушлади.

— Шунақа-да, сен чидамайсан, чумчуқдай чўқилаб тўйганингга шукур қиласан, — Абдулазиз Рашидовнинг зардаси қайнади. — Илгари юз сўм пулинг бўлмасин, юзта дўстинг бўлсин дейишарди, ҳозир суянчиқ бўлиб суяйдиган юзта дўст ҳам, яйратиб ўйнатиб қўядиган юз сўм пул ҳам ўз ўрни билан кераклигини биласанми? Мирсоатни Мирсоат қилиб қўйган ҳам ана ўша дўстлари билан жарақ-жарақ пуллари-да. Узоққа бормайлик, куни кеча осмондан тушдими, ердан чиқдими, аллақаердан бир тўда одам келиб Мирсоатнинг магазинини босди. Боя ўзинг кўрган ноёб моллардан 30 хилини яшириб қўйган экан, топиб олишибди. Ҳаммаси бўлиб 5050 сўмлик. Агар бозорга чиқарилса, ўн беш минг сўмга пулланмаса, нима десанг деявер. Хўш, шундан кейин нима бўлди дерсан? Мирсоат ўзининг суянган тоғларига битта қўнғироқ қилган экан, бирлашма бош директорининг ўринбосари Арамис Манукян бояги текширувчиларнинг йўлини тўсиб: «Энди шу билан чекланиб қўя қоласизлар, йигитлар, техника хизмати бош станциясининг марказий омборларини кўрсатмайман», — деб кўндаланг туриб олибди. Қалай, Мирсоат бизнинг ишда янги бўлса ҳам, дурустгина тажрибаси бор эканми?.. Ҳа, оғайни, балиқнинг тириклиги сув билан бўлганидай, бизларнинг ҳам тириклигимиз ошна-оғайни, дўст-ёронлар билан. Айниқса, ўша ёронларнинг бошлиғи бўлса...

— Минг қилса ҳам бошлиқ отадай бир гап, у ҳам ёмонликни кўзламайди, демоқчисан-да, — ҳамкасби ўзининг кўнглидагини топиб гапирганидан Бахтиёр Маҳкамов қувониб кетди.

— Ҳа, ана, бор экансан-ку. Бизнинг касбда биргина мен, сен, Миразиз, Мирсоатгина эмас, ҳамма ҳам мана шунга амал қилади. Узоққа бормайлик, ана, «Узспортторг»нинг Чилонзордаги 2-магазини. Сотувчиларию бўлим мудирлари ҳам ўз директорлари Ҳусниддин Акбаров билан апоқ-чапоқ бўлиб олишган. Гап битта жойдан чиққанидан кейин қанақа молнинг ҳидини чиқармай гум қилиб юбориш ўзларининг ихтиёрида. Худди «Узспортторг»нинг Олой бозоридаги 42-магазини ходимларидай. Улар ҳам бошлиқларининг кўнглини топиб, хоҳлаган кўчаларига кириб юришибди. Молнинг сархили ҳам шуларники. Кифтига чанг кўрмайдиган деталларнинг қанчадан-қанчасини сув қилиб юборишса ҳам, биров уларнинг мушугини пишт демайди. Кел, сени ишонтириш учун битта мисол айтай. Яқинда шу магазиннинг бўлим мудири Абдулхай Абдурашов бозорнинг гули бўладиган 5593 сўмлик деталларни яшириб қўйган экан. Сири очилиб, миси чиқай деганида магазин директори Александр Хачатурян ҳай-ҳайлаб келиб қолди. Бир сабаби бордирки, Александр Саркисович ўзининг ходимини деб катта бошини кичик қилиб ялиниб-ялпоқланди. Бўлмаса... Хуллас ана шунақа гаплар, оғайни. Сен ҳам лаллайиб юрмай, ана ўшалардан андаза ол...

Эътибор бераписизми, «Автосалон» ва «Узспортторг» магазинларидаги бошқа сотувчилар минг-минг сўмлик моллар билан киши билмас иш қилиб туришганида қандайдир 1700 донага етар-етмас манжету, арзимаган аккумулятор ва сальниклар деб Бахтиёр Маҳкамовдай содда савдо ходимини овораю сарсон қилиб қўйиш инсофданми, ахир. Келинг, гапни ортиқ чўзиб юбормай, шу ерда фельетонимизга нуқта қўяйлик-да, аллақа азиз, тўрвада майиз бўлиб қолган ходимларига нисбатан тегишли чора кўришни ана шу мутасадди ташкилот раҳбарларига ҳавола қилайлик.

Рафиқ ТУРСУНОВ.

СПОРТ

КАМОН ОТИШ:

АНИҚ НИШОНЛАР

Камондан отиш устаси, халқаро классли спорт мастери тошкентлик Наталья Бутузова Москва Олимпиадасига пухта ҳозирланмоқда. Наталья йил бошидан бери ўтказилган катта-кичик мусобақаларда нишонни бехато олиши билан мухлислар эътиборини қозониб келмоқда. У Клайпеда шаҳрида ўтказилган СССР қишки чемпионати баҳсларида моҳир камончилардан устун келиб, ғолиблик супасининг юқори поғонасини эгаллаган эди. Бутузова бугун ниҳоясига етадиган кучли камончиларнинг Бутуниттифоқ мусобақасида ҳам муваффақият қозонмоқда. У Ашхободда давом этаётган мазкур мусобақада 70 ва 60 метрдан нишонга олиш бўйича жами 638 очко тўплаб, ягона пешқадам бўлиб турибди.

КУРАШ:

ҒОЛИБЛИК СУПАСИДА

СССР халқлари ёзги VII Спартакиадаси чемпиони тошкентлик Комил Фаткулин Олимпиадага муносиб номзод эканлигини амалда кўрсатди. У мавсум бошида Москвада ўтказилган мамлакат қишки чемпионати беллашувларида тўртинчи ўрин билан кифояланган эди. Шундан кейин у машқларга зўр бериб мухлислар ишончини оқлашга астойдил ҳаракат қилди. Комил куни кеча Тбилисида Поддубний хотираси соврини учун ўтказилган анъанавий халқаро мусобақада ажойиб натижага эришди. 52 килограмм вазнли полвонлар қатори кураш гиламига чиққан К. Фаткулин ғолиблик супасининг юқори поғонасини эгаллашга муваффақ бўлди. Л. Цеков (Болгария) билан М. Соило (Куба) лар иккинчи ва учинчи ўринларни эгаллашди.

ФУТБОЛ:

ЧОРАК ФИНАЛЧИЛАР

Мамлакат кубоги учун курашни давом эттираётган саккиз коллектив 30 март куни чорак финал учрашувини ўтказади. Сўнгги нимчорак финал учрашуви 20 март куни Москвада «Торпедо» ва «Факел» (Воронеж) командалари ўртасида бўлади. «Пахтакор», «Арарат», «Динамо» (М), «Динамо» (К), «Динамо» (Тб), «Шахтёр» ва «Спартак» командалари совриндорлик баҳсининг чорак финал ўйинларида ҳам муваффақият қозонишга шайланмоқдалар.

Редактор М. ҚОРИЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Мультфильмлар. 10.30 — Серёжа. Бадиий фильм. 11.45 — Киносаёҳатчилар клуби. 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — Ўқитувчига — музика дарси. 17.15 — Шахмат мактаби. 17.45 — Горнчилар, қаердасиз! 18.15 — Уфқ. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Қишлоқ: ишлар ва муаммолар. 20.00 — Гитарада А. Фраучи чалади. 20.20 — Антарктида қиссаси. Бадиий фильм, 1-серия. 21.30 — Время. 22.05 — Санъат усталари. 23.15 — Дунё воқеалари. 23.30 — Спорт ҳақида қўшиқлар.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

18.20 — Мультфильм. 18.30 — Ленин қадамжолари бўйлаб. 18.50 — Съезддан — съездгача. 19.05 — Ишлаб чиқариш ва хўжалик ҳисоби. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ёзувчи ва замон. Э. Воҳидов. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.05 — Алмашлаб экиш — мўл ҳосил гарови. 22.20 — Спектакль.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Ешлик. 20.55 — Физика. 21.55 — Ўқитувчи экрани. 22.25 — Орқага йўл йўқ. Бадиий фильм, 1-серия.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Ёш ижрочилар концерти. 9.30 — Янги музикали ёзувлар. 10.40 — Лениннома. 12.10 — Узбекистан индустриальный. 13.00 — Ёрдамчи хўжаликларни ривожлантириш резервлари. 13.30 — Опереттталардан куйлар. 14.00 — Ипак пахтадан мўл ҳосил олиш омиллари. 18.15 — Узбекистан спортивный. 18.50 — И. Катаев куйлайди. 19.20 — Медицина муассасаларига — замонавий аппаратлар. 19.45 — Г. Қўчқоров чалади. 20.20 — Концерт. 21.00 — М. Ҳакимов. «Снайпер». Очерк. 21.10 — Адабий ўқиш. 21.30 — Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 22.28 — Концерт. 23.20 — Дам олиш концерти.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ
ишлаб чиқаришдан ажралган ва ажралмаган ҳолда
ўқиш учун
АСПИРАНТУРАГА, КЛИНИК ОРДИНАТУРАГА ВА СТАЖЁР ТАДҚИҚОТЧИЛИККА
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кундузги аспирантурага: эндокринология, гигиена, суд медицинаси, хирургия (2 ўрин), болалар хирургияси, аллергология;

Сиртқи аспирантурага: кардиология, гигиена, кўз касалликлари, патанатомия, медицина радиологияси, эпидемиология;

клиник ординатурага: акушерлик ва гинекология (4), анестезиология (2), педиатрия, ички касалликлар (2), хирургия (3), урология (2), асаб касалликлари, кўз касалликлари, тери венерик касалликлар, нейрохирургия, фтизиатрия, соғлиқни сақлашни ташкил этиш, қулоқ, бурун, томоқ касалликлари, кардиология (2), травматология, болалар хирургияси, психиатрия, стоматология (4), онкология, эндокринология, нефрология, медицина радиологияси, физиотерапия ва даволаш физкультураси;

стажёр-тадқиқотчиликка: фармакология, нормал физиология, анатомия (2), патанатомия, топанатомия, патфизиология, иммунология, генетика, гигиена (3), суд медицинаси

Кундузги аспирантурага кириш учун 35 ёшгача, сиртқи аспирантурага кириш учун 45 ёшгача, клиник ординатурага кириш учун 35 ёшгача, стажёр-тадқиқотчиликка эса 30 ёшгача бўлганлар конкурсда қатнашишлари мумкин.

Клиник ординатурага танланган ихтисоси бўйича камида 3 йиллик иш стажига (интернатурани тугатганидан сўнг), кундузги ва сиртқи аспирантурага стажёр-тадқиқотчиликка танлаган ихтисоси бўйича камида 2 йиллик иш стажига эга бўлганлар қабул қилинади.

Конкурсда қатнашиш учун қуйидаги ҳужжатлар топширилади: институт ректори номига ёзилган ариза, область соғлиқни сақлаш бўлимидан йўлланма, сўнгги иш жойидан характеристика, диплом копияси, таржимаи ҳоли, соғлиғи тўғрисидаги медицина справкаси (286-форма), 5x4 см. ҳажмда 1 дона, 3x4 см. ҳажмда 2 дона фотосурат, аспирантурага кирувчилар учун танлаган темаси бўйича реферат ёки эълон қилинган илмий ишлар рўйхати.

Аспирантурага кириш имтиҳонлари 1—30 июнь кунлари ўтказилади.

Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.

ҲУЖЖАТЛАР 28 МАЙГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ҳужжатлар қуйидаги адресга юборилсин: 700033, Тошкент шаҳри, К. Маркс кўчаси, 103-уй, ТошМИ, аспирантура бўлими.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 19/III да **Кўрмайин босдим тиконни** (19.30), 20/III да **Ганг дарёсининг қизи** (19.30).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 19/III да **Нурхон**, 20/III да **Олифта**.

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 20/III да **Отасининг қизи** (19.00).

Цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **МОСКВА КАТТА ЦИРКИ АРТИСТЛАРИНИНГ ГАСТРОЛЛАРИ** (19.30).

●

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

ТЕЗ КУНДА
ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби
ТУРОБ ТЎЛА
«НОДИРАБЕГИМ»
(Фиғон)

Саҳналаштирувчи режиссёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Б. ЙЎЛДОШЕВ.

Рассом — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган санъат арбоби, СССР Давлат мукофотининг лауреати Г. Р. Брим.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг
МИКРОБИОЛОГИЯ ИНСТИТУТИ
ботаника ихтисоси бўйича умумий альгология лабораториясининг кичик илмий ходими
ВАКАНТ ВАЗИФАСИГА
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ
КОНКУРС МУДДАТИ — ЭЪЛОН ЧИҚҚАН КУНДАН БОШЛАБ ИККИ ҲАФТА.

Ариза ва ҳужжатлар конкурс шартларига мувофиқ қуйидаги адресга юборилсин: 700143, Тошкент шаҳри-143, Академиклар шаҳарчаси.

●

«ЭЛЕКТРОХИМПРОМ»
Чирчиқ ишлаб чиқариш бирлашмасига
бош бухгалтер, бош бухгалтер ўринбосари (саноатда иш тажрибасига эга бўлган)
КЕРАК

Ҳар кварталда 30 процентгача мукофот ва умумий иш ҳақига 10 процент қўшимча қўшиб берилади.

Кўчиб ўтиш харажатларини бирлашма тўлайди. Ишчиларга 6 ой давомида квартира берилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент область, Чирчиқ шаҳри, Менделеев кўчаси, 5-уй.

●

ТОШКЕНТ ШАҲАР ФРУНЗЕ РАЙОНИДАГИ ТАШКИЛОТЛАРГА
ревизия ишлари бўйича бош бухгалтер ўринбосари, бухгалтер-ревизор, бош пайвандчи
КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5 хона.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04; редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05; масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05; секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-07, 32-57-19; марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70; халқаро ҳаёт — 32-54-18; саноат, транспорт ва капитал қурилиш — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09; қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-18; фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24; ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13; иллюстрация — 32-57-22; коммунистик тарбия — 32-54-29; стенографистка — 33-73-43, 32-54-05; жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-30; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27; Сурхондарё — 3-92-36; Хоразм — 5-31-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 01864. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Б. — 65. 6